

Toiminta vuonna 2008

2008

Toiminta vuonna 2008

Nordea on Pohjoismaiden ja Itämeren alueen suurin finanssipalvelukonserni. Vuoden 2008 lopussa sen markkina-arvo oli noin 13 mrd. euroa, taseen loppusumma 474 mrd. euroa ja ensisijaiset omat varat 15,8 mrd. euroa. Nordea on alueen suurin varallisuudenhoitaja, ja sen hoidossa oleva varallisuus on 126 mrd. euroa.

Nordea on kansainvälinen pankki, jolla on johtava asema suuryrityspalveluissa sekä vähittäispankki- ja private banking -toiminnassa.

Nordealla on noin 1 400 konttoria, puhelinpalvelu kaikissa neljässä Pohjoismaassa ja erittäin kilpailukykyinen verkkopankki. Konsernilla on Pohjoismaiden ja Itämeren alueen laajin jakeluverkosto, johon kuuluu myös yli 260 konttoria Venäjällä, Puolassa, Liettuassa, Latviassa ja Virossa.

Nordealla on pohjoismaisista finanssipalveluyrityksistä suurin asiakaskunta. Konsernilla on noin 10 milj. asiakasta Pohjoismaissa ja edellä mainituilla Euroopan uusilla markkinoilla. Asiakasohjelmiin kuuluvia henkilöasiakkaita on 7,5 miljoonaa ja aktiivisia yritysasiakkaita 0,7 miljoonaa.

Nordean keskeisenä strategiana on palveluiden tarjoaminen ja resurssien kohdentaminen asiakkaiden tarpeiden mukaan. Henkilöasiakassegmenttiin kuuluville avainasiakkaille tarjotaan laaja valikoima pankkipalveluja ja tuot-

teita, ja heitä palvelee henkilökohtainen pankkineuvoja. Toinen painopistealue on yritysasiakkaat. Tavoitteena on toimia yritysten pääasiallisena pankkina yhdistämällä pohjoismaiset resurssit ja osaaminen paikalliseen läsnäoloon ja käyttämällä asiakaspalvelutiimejä. Nordea noudattaa organisaation kasvun strategiaa ja konservatiivista riskienhallintaa. Luottosalkku on hyvin hajautettu, ja Nordean tuotoista enintään noin yksi neljäsosa syntyy yhdellä maantieteellisellä alueella.

Nordean osakkeen kokonaistuotto oli -47 % vuonna 2008. Vain yhden eurooppalaisen vertailuryhmään kuuluvan pankin tulos oli tätä parempi. Vuoden 2000 lopun jälkeen kertynyt osakkeen kokonaistuotto on 56 %. Tämä luku on vertailuryhmän kolmanneksi paras.

Oman pääoman tuotto oli 15,3 % vuonna 2008. Nordean pitkän aikavälin tavoitteena on kaksinkertaistaa riskisopeutettu tulos seitsemässä vuodessa vuodesta 2006 lähtien. Riskisopeutettu tulos kasvoi 2 % vuonna 2008. Kun

Nordean lähtökohdat ovat erinomaiset

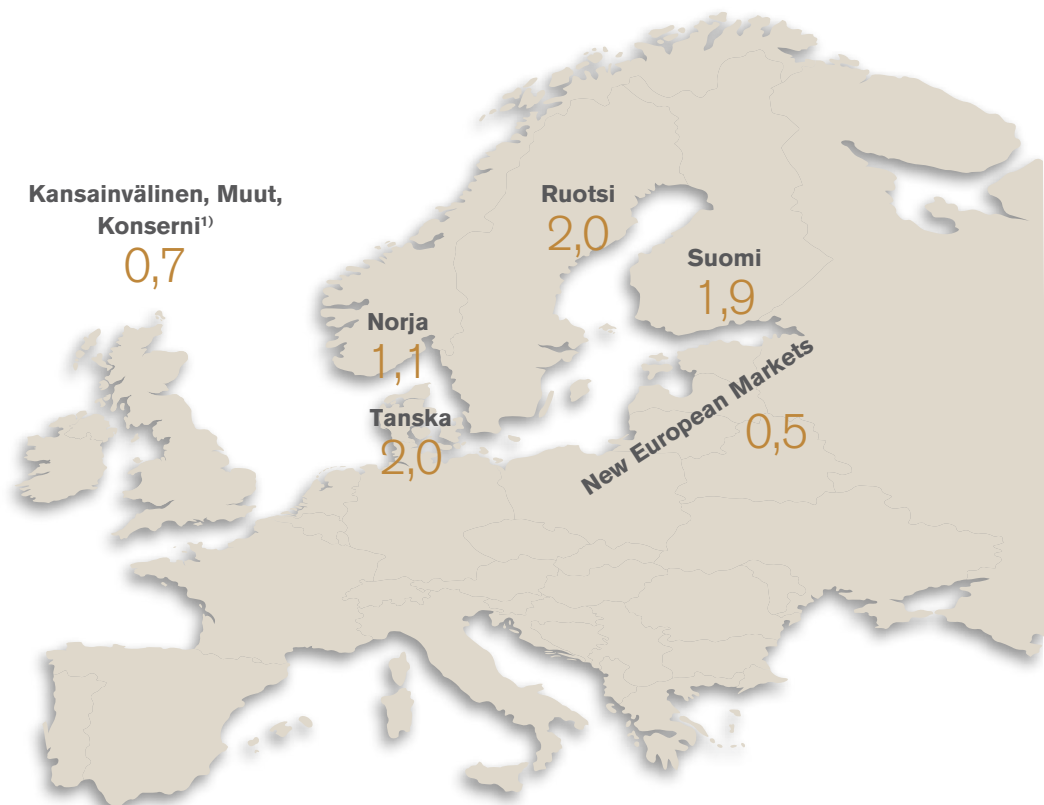
Ainutlaatuinen asiakaskunta
Noin 10 miljoonaa henkilöasiakasta ja 700 000 aktiivista yritysasiakasta

Laaja jakeluverkosto
Noin 1 400 konttoria

Vahva taloudellinen asema
Ensisijaisia omia varoja 15,8 mrd. euroa ja niiden suhde riskipainotettuihin saamisiin 9,3 % ennen siirtymäsäännöksiä

Suuren koon tuomat edut
Kulujen suhde riskipainotettuihin saamisiin 2,0 % (pohjoismaisessa vertailuryhmässä keskimäärin 2,1 %)

Tuotot yhteensä, mrd. euroa

1) Shipping, Oil Services & International, International Private Banking ja konsernitoiminnot.

Tanskan valtion takausjärjestelmään maksettuja takausmaksuja ei oteta huomioon, kasvua oli 3,5 %.

Pääoma ja pääoman käytön tarkistettut periaatteet

Nordean pääomarakenne on vahva. Vuoden 2008 lopussa ensisijaisten omien varojen määrä oli 15,8 mrd. euroa. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin oli 9,3 % ennen siirtymäsäännöksiä ja rajoittamattomien ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin oli 8,5 %.

Tarkistettujen pääoman käytön periaatteiden mukaan ensisijaisten omien varojen suhteen riskipainotettuihin saamisiin pitää suhdannekierron aikana keskimäärin olla 9 % ja vakavaraisuussuhteen 11,5 %.

Osakeanti ja vuoden 2008 osingon pienentäminen

Nordea ilmoitti helmikuussa vahvistavansa konsernin vapaiden pääomien määrää 3 mrd. eurolla. Nordean osakepääomaa kasvatetaan nykyisten osakkeenomistajien merkintätuoikeuteen perustuvalla nettomääräisesti noin 2,5 mrd. euron osakeannilla, jolla on täysi merkintätakaus. Lisäksi Nordean hallitus ehdottaa osingon pienentämistä siten, että osinkoa maksetaan 19 % vuoden 2008 tuloksesta. Tämä kasvattaa vapaita pääomia noin 0,5 mrd. eurolla. Osakeanti edellyttää osakkeenomistajien hyväksyntää 12.3.2009 pidettävässä ylimääräisessä yhtiökokouksessa. Nordean hallitus ja konsernin johtoryhmä uskovat, että toiminnassa on

varauduttava tulevaan, jotta voidaan varmistaa pankin vahva asema poikkeuksellisen haastavissa markkinaoloissa sekä riskienhallinnan että mahdollisuuksien hyödyntämisen kannalta.

Likviditeetti ja varainhankinta

Lyhytaikainen likviditeettiriski pidettiin maltillisella tasolla vuonna 2008. Nordean likviditeettipuskurit olivat koko vuoden ajan 20–40 mrd. euroa. Tasoa voidaan pitää korkeana ja siinä näkyy Nordean konservatiivinen asenne likviditeettiriskiä.

Erittäin vaikeista rahoitusmarkkinoiden olosuhteista huolimatta Nordean varainhankinta toimi hyvin vuonna 2008, ja konserni hankki uutta rahoitusta suhteellisen edullisilla hinnoilla. Nordea hyötyy AA-luokituksestaan ja on tunnettu konservatiivisesta likviditeetin hallinnastaan ja liiketoimintaprofiilistaan.

Konsernin varainhankinta on laajalti hajautettu, henkilöasiakkaiden talletuskanta on vakaa ja rahoitusta saadaan laajoilta vakuudellisten joukkolainojen markkinoilta Ruotsissa ja Tanskassa. Tämä on vaikuttanut myönteisesti Nordean tulokseen.

Hyvin hajautettu luottosalkku

Nordea on jo pitkään noudattanut johdonmukaista ja konservatiivista luottoriskien hallintaa. Konsernin päätöksentekomenettelyt varmistavat sen, että asiakkaille ja asiakaskokonaisuuksille asetetaan luottoriskilimiitit asianomaisella päätöksentekotasolla.

Luottojen laatu heikkeni hieman vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä lähinnä yritysluottojen salkussa, kun

luottoluokituksia laskettiin enemmän kuin nostettiin. Luokitusten muutokset nostivat riskipainotettujen saamisten määrää noin 4,5 % vuonna 2008. Arvon alentumistappioita kertyi nettomääräisesti 466 milj. euroa, ja niiden määrä oli 0,19 % luottokannasta. Luotojoiden arvo on alentunut, kasvoivat 2 224 milj. euroon.

Arvoltaan alentuneiden saamisten suhde luotonantoon oli saatavakohtaisten arvonalentumiskirjausten jälkeen 0,50 % eli 0,19 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuoden 2007 lopussa.

Liiketoiminta ja tulos vuonna 2008

Tuotot yhteensä kasvoivat 4 % 8 200 milj. euroon. Tulos ennen arvonalentumistappioita kasvoi prosentin 3 862 milj. euroon. Nordea saavutti finanssikriisistä ja kansainvälisestä taantumasta huolimatta jälleen vakaan tuloksen.

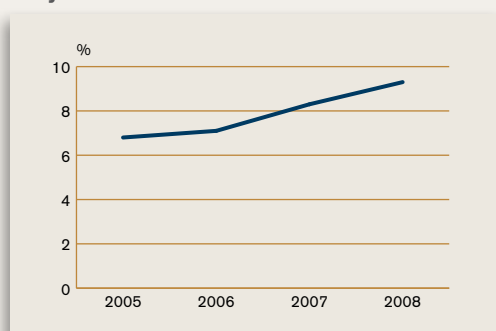
Tuottojen kasvu oli erityisen vahvaa asiakastoiminnoissa. Pohjoismainen pankkitoiminta- ja yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta-liiketoiminta-alueiden tuotot kasvoivat 10 %. Kasvu perustui toiminnan vahvaan viireeseen ja strategisten investointisuunnitelmien onnistuneeseen toteutukseen.

Kulut kasvoivat 7 % eli samaa vauhtia kuin vuonna 2007.

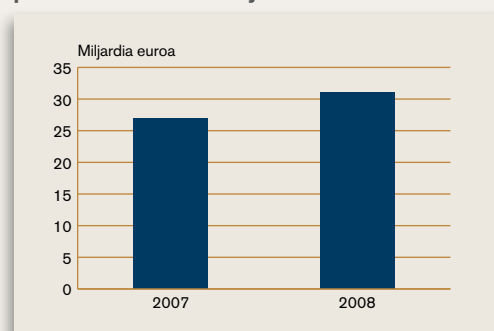
Tulos ennen arvonalentumistappioita kasvoi 1 % 3 862 milj. euroon. Liikevoitto oli 3 396 milj. euroa. Riskisopeutettu tulos kasvoi 2 % 2 459 milj. euroon. Kun Tanskan valtion takausjärjestelmän maksuja ei oteta huomioon, kasvua oli 3,5 %.

Nopeasti heikentyneen taloudellisen tilanteen vaikutukset ovat alkaneet tun-

Pääomarakenne, ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin ennen siirtymäsäännöksiä

Vahva varainhankinta, liikkeeseen laskettu pitkäaikainen rahoitus yhteensä

tua Pohjoismaissa, ja ne näkyvät edelleen vuonna 2009. Nordea valmistautuu siksi haasteellisiin aikoihin. Toimintaa sopeutetaan markkinoiden olosuhteisiin. Orgaanisen kasvun vauhtia hidastetaan, ja kulujen, riskien ja pääoman hallintaa tiukennetaan entisestään. Kuluja karsitaan ja konsernin pääoman käytölle on asetettu uudet tavoitteet. Lisäksi Nordea pyrkii kasvattamaan liiketoimintaa nykyisten asiakkaiden kanssa ja hankkimaan valikoidusti uusia asiakkaita.

Finanssikriisi ja valtioiden takausjärjestelmät

Kansainvälinen finanssikriisi kärjistyi syksyllä 2008. Useat maat ovat sen jälkeen julkistaneet pankkijärjestelmien tukipaketteja. Yhdysvalloissa hallitus ilmoitti rahoituspalvelusektorille suunnatusta pelastuspaketista, ja hallitukset eri puolilla Eurooppaa ovat käynnistäneet toimenpiteitä rahoitusjärjestelmän vakaannuttamiseksi.

Pohjoismaiden hallitukset ovat syksyn 2008 aikana ja vuoden 2009 alussa esittäneet rahoitussektorin vakauttamiseen tähtäviä toimia. Nordea suhtautuu toimiin myönteisesti ja arvioi niitä parhaillaan.

Tanska

Tanskan parlamentti sopi vuoden 2008 lokakuun alussa tanskalaisten pankkien kanssa takausohjelmasta, joka on voimassa kaksi vuotta vuoden 2010 syyskuun loppuun saakka. Järjestelyssä taataan etuoikeudettomien velkojien saavat ohjelmaan osallistuvissa pankeissa.

Nordea päätti, että Nordea Bank Danmark A/S osallistuu järjestelyyn kaupallisista syistä. Nordea takaa maksavansa osuutensa 10 mrd. Tanskan kruunun takauksesta, joka on tarkoitettu kattamaan takausjärjestelmän piiriin kuuluvia tappioita. Nordea maksaa myös osuutensa vuotuisista takausjärjestelmään maksettavista 7,5 mrd. Tanskan kruunun suorista maksuista kahden vuoden ajan sekä osuutensa mahdollisista korkeintaan 10 mrd. Tanskan kruunun lisätappioista.

Nordean osuuden takausjärjestelmään maksettavista suorista maksuista odote-

taan olevan 180–200 milj. euroa vuodessa. Takauksista aiheutuvia mahdollisia arvonalentumistappioiksi kirjattavia lisäkustannuksia voi kertyä enintään noin 500 milj. euroa.

Tanskassa otettiin tammikuussa 2009 käyttöön toinen takausohjelma, jonka tarkoituksena on varmistaa, että rahoitussektorilla on käytössään riittävästi pääomia. Tähän toiseen takausohjelmaan sisältyy pankkien velkasitoumuksille ja talletuksille annettujen takauksien uudistamisia sekä ohjelma, jolla sijoitetaan vapaita pääomia ohjelmaan osallistumaan oikeutettuihin pankeihin. Nordea ei ole toistaiseksi tehnyt päätöstä tähän toiseen järjestelmään osallistumisesta.

Suomi

Suomessa on esitetty uutta lainsäädäntöä, joka mahdollistaa Suomen valtion sijoitukset pääomainstrumentteihin ja valtiontakausten myöntämisen suomalaisen pankkien jälleenrahoitukselle enintään 50 mrd. euron arvosta. Takauksista peritään markkinaehtoinen maksu. Takauksia myönnetään pankkien eräänäyville rahoitukselle 30.4.2009 asti. Hallitus arvioi myöhemmin erikseen tarvetta jatkaa takausten myöntämistä.

Hallitus antoi helmikuussa 2009 eduskunnalle esityksen valtion pääomasijoituksesta talletuspankkeihin. Pankeille tarjotaan mahdollisuutta maksulliseen pääomalainaan, joka voidaan lukea vapaisiin pääomiin. Nordea ei ole toistaiseksi liittynyt Suomen järjestelmään.

Norja

Norjassa on vahvistettu likviditeettiä suuntaamalla Norjan keskuspankin kautta pankeille ohjelma, jossa vaihdetaan vakuudellisia joukkolainoja valtion velkakirjoiksi.

Norjan hallitus ilmoitti helmikuussa 2009 myös uudesta 100 mrd. Norjan kruunun vakauttamissuunnitelmasta, joka tähtää siihen, että pankit pystyvät tarjoamaan kotitalouksille ja yrityksille riittävästi rahoitusta. Lisäksi likviditeetin vahvistamistoimia on laajennettu.

Nordea osallistui vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä Norjan nykyiseen järjestelmään liittyvään vakuudellisten

lainojen vaihtojärjestelyyn.

Ruotsi

Ruotsin hallitus otti lokakuun lopussa käyttöön pankkijärjestelmän tukijärjestelmän, johon kuuluu neljä osaa: lyhytaikaisia toimia likviditeetin lisäämiseksi valtionkonttorin ja keskuspankin kautta; pankkien keskipitkän aikavälin varainhankintaa varten tehty takausjärjestely, jonka on suunniteltu olevan voimassa vuoden 2009 huhtikuuhun saakka; pitkän aikavälin järjestely vakavaraisuuden tukemiseksi (vakuusrahasto) ja sen varmistaminen, että tuki hyödyttää myös asiakkaita.

Ruotsin järjestelmää muutettiin tammihelmikuussa vakavaraisille pankeille suunnatulla uudella pääomaohjelmalla siten, että pankeilla on mahdollisuus laskea liikkeeseen tavanomaisin ehdoin valtiolle suunnattuja uusia osakkeita tai markkinaehtoisia hybridilainoja. Lisäksi ehdotetaan muutoksia takausjärjestelyn velkakirjojen liikkeeseenlaskuun liittyvään maksurakenteeseen siten, että maksut voidaan vähentää vakuusrahastoon maksettavasta pakollisesta maksusta.

Nordea pitää järjestelmään tehtyjä muutoksia hyvinä mutta ei ole toistaiseksi liittynyt Ruotsin järjestelmään.

Näkymät vuonna 2009

Vallitsevien markkinaolosuhteiden vuoksi tässä esitettyihin näkymiin liittyy tavallista enemmän epävarmuutta.

Makrotaloudellinen kehitys hidastui Pohjoismaissa nopeasti loppusyksystä 2008. BKT-kasvun odotetaan jäävän negatiiviseksi vuonna 2009. Nordea valmistautuu sen vuoksi haasteelliseen vuoteen. Kulut, riskit ja pääoma pidetään vuonna 2009 tiukasti hallinnassa. Lisäksi Nordea pyrkii lisäämään liiketoimintaa nykyisten asiakkaiden kanssa ja houkuttelemaan etusijalle asetetuissa segmenteissä valikoidusti uusia asiakkaita. Luotonannon odotetaan vuonna 2009 kasvavan markkinoilla hitaammin kuin vuonna 2008. Nordea uskoo kuitenkin voivansa kasvattaa luotonantiaan jonkin verran markkinoita enemmän.

Kulujen odotetaan kasvavan hieman hitaammin kuin vuonna 2008, sillä kas-

vua hillitään sopeuttamalla toimintaa vallitseviin markkinaolosuhteisiin. Taloudellisen tilanteen nopea heikkeneminen kaikkialla maailmassa ja myös Pohjoismaissa vaikuttaa luottosalkun laatuun. Makrotalouden nykynäkymien

perusteella Nordea odottaa nettomääräisiä arvonalentumistappioita kertyvän vuonna 2009 suunnilleen samaa vauhtia kuin vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Tulevien tappioiden laajuuteen liittyy kuitenkin paljon epävarmuuste-

kijöitä.

Riskisopeutetun tuloksen odotetaan olevan vuonna 2009 suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2008.

Efektiviisen veroasteen odotetaan olevan suunnilleen 23–25 %.

Markkina-asema

	Tanska	Suomi	Norja	Ruotsi	Viro	Latvia	Liettua	Puola	Venäjä	Muut maat	Yhteensä
Asiakasmäärä, tuhatta											
Yritysassiakkaat	47	127	84	348	10	4	3	55	7		685
Asiakasohjelmaan liittyneet henkilöasiakkaat	1 050	2 485	350	2 908	74	73	102	458	40		7 540
Private Banking	33	26	6	17	<1				<1	12	95
Verkkopankki	864	1 476	415	2 085	48	63	96	186			5 233
Shipping, Oil Services & International											2
Finanssipalveluyritykset											1
Konttorien määrä	319	345	124	341	22	22	22	144	53		1 392
Markkinaosuudet, %											
Luotonanto yrityksille	21	37	16	14	14	12	11	3	1		
Yritysten talletukset	30	42	18	22	8	5	8	2	<1		
Henkilöasiakkaiden sijoitusrahastot	16	28	10	14							
Henki- ja eläkevakuutus	20	23	11	4				n.a.			
Arvopaperivälitys	4	3	2	2							
Henkilöasiakkaiden asuntoluotot	16	31	11	15	12	16	9	4	<1		
Kulutusluotot	14	30	9	9	9	2	6	<1	<1		
Henkilöasiakkaiden talletukset	21	32	9	18	7	6	2	1	<1		

Luotot yleisölle asiakassegmenteittäin

Miljoonaa euroa	31.12.2008	%	31.12.2007	%	Miljoonaa euroa	31.12.2008	%	31.12.2007	%
Pankkitoiminta, Tanska	67 984	26	62 709	26	Liettua	2 393	1	1 481	1
Yritysassiakkaat	30 085		27 504		Yritysassiakkaat	1 686		1 049	
Henkilöasiakkaiden asuntoluotot	26 267		24 893		Henkilöasiakkaat	707		432	
Kulutusluotot	11 632		10 312		Puola	3 818	1	2 707	1
Pankkitoiminta, Suomi	52 055	20	47 488	19	Yritysassiakkaat	2 199		1 835	
Yritysassiakkaat	26 096		23 513		Henkilöasiakkaat	1 619		872	
Henkilöasiakkaiden asuntoluotot	20 608		19 115		Venäjä	3 714	1	1 648	1
Kulutusluotot	5 351		4 860		Yritysassiakkaat	3 464		1 541	
Pankkitoiminta, Norja	34 996	13	37 218	15	Henkilöasiakkaat	250		107	
Yritysassiakkaat	19 349		19 145		Shipping, Oil Services & International	13 823	5	11 100	5
Henkilöasiakkaiden asuntoluotot	14 914		17 120		Finanssipalveluyritykset	2 045	1	1 900	1
Kulutusluotot	733		953		Käänteiset takaisinostosopimukset	11 074	4	7 424	3
Pankkitoiminta, Ruotsi	59 041	22	59 781	24	Muut	8 887	3	7 246	3
Yritysassiakkaat	32 677		31 775		Yhteensä	265 100	100	244 682	100
Henkilöasiakkaiden asuntoluotot	20 243		21 641		josta yritysasiakkaat	134 708	51	121 680	50
Kulutusluotot	6 121		6 365		josta henkilöasiakkaiden asuntoluotot	86 594	33	85 842	35
Viro	2 228	1	1 685	1	josta muut luotot henkilöasiakkaille	23 837	9	22 490	9
Yritysassiakkaat	1 406		1 006		josta käänteiset takaisinostosopimukset ja muu luotonanto	19 961	7	14 670	6
Henkilöasiakkaat	822		679						
Latvia	3 042	1	2 295	1					
Yritysassiakkaat	1 878		1 312						
Henkilöasiakkaat	1 164		983						

Konsernijohtajan katsaus

Vakaa tulos ja vahva asema markkinamyllerryksestä ja taantumasta huolimatta.

Hyvät osakkeenomistajat!

Vuosi 2008 muistetaan todennäköisesti parhaiten kansainvälisestä finanssikriisistä. Kriisi kärjistyivät rajusti vuoden 2008 aikana, mutta se oli alkanut jo vuonna 2007. Sijoittajien luottamus arvopaperistettuihin asuntolainoihin ja muihin vakuudellisiin lainoihin heikkeni Yhdysvalloissa, ja tuloksena oli likviditeettikriisi. Tämä johti suuriin luottotappioihin ja alaskirjauksiin etenkin investointipankeissa. Keskuspankit ja hallitukset reagoivat tilanteeseen lisäämällä rahamarkkinoiden likviditeettiä ja laatimalla erilaisia pelastuspaketteja vaikeuksiin joutuneiden rahoituslaitosten auttamiseksi.

Finanssikriisin ensimmäinen vaihe ei juurikaan vaikuttanut Nordeaan. Nordealla ei ole lainkaan suoria vastuita subprime-asuntolainamarkkinoilla eikä luottosidonnaisissa strukturoiduissa tuotteissa. Myös näihin liittyvät epäsuorat riskit ovat vähäiset.

Lehman Brothersin konkurssi syyskuussa 2008 paisutti finanssikriisin kansainvälisiin mittoihin, kun yleinen luottamus hiipui ja raha- ja pääomamarkkinoiden toiminta tyrehtyi. Tässä finanssikriisin toisessa vaiheessa riskipremiot kasvoivat rajusti ja likviditeetin tarjonta joillakin raha- ja pääomamarkkinoiden osa-alueilla kuihtui olemattomiin. Yhä kasvava osa liikepankkien luotonannosta rahoitetaan näiltä markkinoilta hankittavilla varoilla, joten monilla pankeilla oli äkkiä suuria vaikeuksia varainhankinnassaan.

Keskuspankit ja hallitukset puuttuivat jälleen tilanteeseen ja ottivat käyttöön pankkisektorin vakautusohjelmia. Ohjelmiin sisältyi takausjärjestelyjä ja

riskipitoisten omaisuuserien ostoja. Näiden ohjelmien ansiosta pankkien välinen likviditeetti on palautunut ja riskipremiot ovat vähitellen kaventuneet.

Nordean varainhankinta on hyvin hajautettu, ja konsernin tukkumarkkinoilta hankkima rahoitus on pääasiassa pitkäaikaista. Finanssikriisinkin aikana Nordea on pystynyt hoitamaan lyhytaikaista varainhankintaansa tavanomaiseen tapaan. Konserni on myös hyödyntänyt Tanskan ja Ruotsin laajoja vakuudellisten luottojen markkinoita. Nordean keskimääräiset varainhankinnan kustannukset olivat vuonna 2008 edullisimpia Euroopan suurimpien pankkien joukossa.

Nyt on meneillään finanssikriisin kolmas vaihe, jossa korostuu pääomapula ja jota ei voida ratkaista valtioiden takausohjelmilla.

Osa yritysasiakkaiden arvopaperimarkkinoilta hankkimasta rahoituksesta on palaamassa pankkien taseisiin. Jotkut kansainväliset pankit vähentävät velkaantuneisuuttaan ja vetäytyvät pohjoismaisilta markkinoilta. Lisäksi kansainvälinen talous ajautuu kohti vakavinta taantumaa sitten 1930-luvun. Tämä tarkoittaa sitä, että pankkien tuottojen kasvu hidastuu joillakin osa-alueilla ja luottotappioita syntyy huomattavasti enemmän kuin viime vuosina. Uusien vakavaraisuussäännösten myötä riskipainotettujen saamisten määrä kasvaa, kun asiakkaiden luokitus alenee. Hallitukset ovat reagoineet pääomapulaan ottamalla käyttöön pankeille ja muille yrityksille suunnattuja pääomaohjelmia ja laatimalla massiivisia elvytyspaketteja. Lisäksi keskuspankit ovat laskeneet ohjaukorkojaan useasti.

Nordea kasvattaa yleisesti pääomiaan suhdannekierron aikana siten, että liike-toiminta voi vuosittain kasvaa 10 prosenttia. Nordean ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin on 9,3 prosenttia. Näin ollen

Nordean asema on vahva, kun erittäin haasteellinen vuosi 2009 on alkanut. Nordea kuitenkin uskoo, että pankin on varauduttava toiminnassaan tulevaan, jotta voidaan varmistaa pankin vahva asema nykyisissä poikkeuksellisen haastavissa markkinaoloissa sekä riskienhallinnan että mahdollisuuksien hyödyntämisen kannalta. Nordean pääomaa ehdotetaan vahvistettavan 3 miljardilla eurolla osinkoa pienentämällä ja osakeannilla, jossa kaikkia osakkeenomistajia kohdellaan samanarvoisesti. Pääoman vahvistamisen ansiosta Nordea säilyttää asemansa yhtenä Euroopan vahvimista pankeista. Lisäpääoma kasvattaa puskureita, joilla varaudutaan epävarmisiin markkina- ja talousnäkyymiin. Se luo joustavuutta, jonka ansiosta markkinoiden muutosten tuomia hyviä liiketoimintamahdollisuuksia voidaan käyttää hyväksi.

Nordean matka vuonna 2008

Matka kohti erinomaista Nordeaa aloitettiin kaksi vuotta sitten, kun käyttöön otettiin orgaanisen kasvun strategia. Siitä lähtien Nordean taloudelliset tulokset ovat olleet vahvat kansainvälisestä finanssikriisistä ja talouden taantumasta huolimatta.

Nordea saavutti vuonna 2008 toisen sijan eurooppalaisessa vertailuryhmässä osakkeen kokonaistuotolla mitattuna. Vaikka tuotto oli negatiivinen, se oli kuitenkin noin 20 prosenttiyksikköä parempi kuin vertailuryhmässä keskimäärin. Nordea on kolmena peräkkäisenä vuotena ollut tässä vertailussa kolmen parhaan joukossa. Lisäksi Nordean riskisopeutettu tulos kasvoi vuonna 2008, ja vuoden viimeisellä neljänneksellä saavutettiin kaikkien aikojen paras tulos ennen luottotappioita.

Orgaanisen kasvun strategian onnistunut toteutus ja liiketoiminnan vahva vire näkyvät myös luotonannon ja talletusten kaksinumeroisena prosenttikas-

Jatkamme matkaa kohti erinomaista Nordeaa. ”
Vahvistamalla pääomarakennettamme säilytämme asemamme yhtenä Euroopan vahvimista pankeista.

vuna ja liiketoiminta-alueiden tuottojen vakaana kasvuna. Asiakasmäärä ja tuotot asiakasta kohti ovat suuremmat kuin koskaan aikaisemmin. Nordea on vuoden 2007 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien saanut pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueelle 113 000 uutta avainasiakasta; kasvua on 15 prosenttia. Uusia private banking -asiakkaita on saatu 35 000 eli 6 prosenttia, ja Euroopan uusilla markkinoilla on saatu 170 000 uutta asiakasta ja perustettu 94 uutta konttoria.

Samaan aikaan myös asiakastytyväisyys on parantunut erityisesti kilpailijoihin verrattuna. Lisäksi henkilöstön tyytyväisyys on parantunut entisestään. Asiakastytyväisyystutkimuksen ja henkilöstön ilmapiiritutkimuksen tulokset vuodelta 2008 olivat ilahduttavaa luettavaa. Tulokset parantuivat kautta linjan ja kertoivat, että konsernissa on ainutlaatuinen ja vahva sisäinen ja ulkoinen vire.

Kuljemme keskitiellä

Kansainvälisen finanssikriisin ja taloudellisen taantuman odotetaan vaikuttavan merkittävästi myös Nordeaan tänä vuonna ja mahdollisesti vielä ensi vuonna. Pitkäaikaisen varainhankinnan kustannukset ovat nousseet. Markkinoiden vakavaraisuudelle asettamat vaatimukset ovat kasvaneet. Taantuman vuoksi osaan Nordean tuotoista kohdistuu riskejä. Luottotappiot kasvavat ja riskipainotettujen saamisten kasvu pidetään kurissa.

Nordea varautuu tuleviin haasteisiin. Pidämme kiinni orgaanisen kasvun strategiastamme ja pidämme yllä liiketoiminnan vahvaa virettä. Sopeutamme kuitenkin vauhtimme vallitseviin olosuhteisiin.

Kuljemme tästä eteenpäin keskitiellä ja pidämme kulujen, riskien ja pääoman hallinnan etusijalla.

Tuemme edelleen nykyisiä hyviä asiakkaitamme ja uusia hyviä asiakkaita

Pohjoismaiden markkinoilla. Marginaaleja korotetaan: huomioon otetaan riskit ja varainhankinnan kustannusten nousu. Kasvatamme osuuttamme asiakkaan asiointista etenkin sellaisissa tuotteissa, jotka eivät vaadi suuria pääomia. Myös Euroopan uusilla markkinoilla pidämme kiinni strategiastamme mutta sopeutamme toimintamme vallitseviin olosuhteisiin ja hidastamme vauhtia merkittävästi.

Kulujen, riskien ja pääoman hallinnan korostaminen tarkoittaa sitä, että vauhditamme meneillään olevia tehostamishankkeita etenkin konttoriverkostossa ja vähennämme henkilöstömäärää 2 prosentilla vuonna 2009.

Vahvistamme riskienhallintaa muun muassa tiivistämällä luottojen vuosikatsausprosessia ja perustamalla tarvittaessa asiakasvastuullisten tueksi ongelmaluottojen hoitotiimejä kaikilla markkinoilla. Lisäksi pidämme riskipainotettujen saamisten kasvun tiukasti hallinnassa asettamalla liiketoimintayksiköille tähän ylärajat. Pidämme myös tarkkaan silmällä luotto- ja talletusvolyymien välistä eroa.

Kunnianhimoiset tavoitteet ennallaan

Nordea on todistanut olevansa erittäin vahvoissa asemissa kohtaamaan nykyiset ja tulevat haasteet. Asiakskuntamme on suuri ja monipuolinen. Voimme hyödyntää toiminnassamme

suuren koon tuomia etuja, vahvaa liiketoimintamallia, kattavaa tuotevalikoimaa, vahvaa, kilpailukykyistä asemaa ja hyvää luokitusta. Siksi onkin luontevaa, että pidämme kiinni kunnianhimoisesta tavoitteestamme luoda erinomainen Nordea. Perustanamme ovat vahvat asiakaslähtöiset arvot ja yrityskulttuuri.

Haluan kiittää osakkeenomistajia, asiakkaita ja henkilöstöä yhdessä kulkemastamme haasteellisesta matkasta viime vuonna. Tervetuloa mukaan jatkamaan matkaa kohti erinomaista Nordeaa.

Terveisin

Christian Clausen

Visio, arvot ja strategia

Matka kohti erinomaista Nordeaa

- Kunnianhimoiset tavoitteet ja visio
- Asiakaslähtöiset arvot ja yrityskulttuuri
- Tulossuuntautuneisuus – kulut, riskit ja pääoma
- Selkeä kasvustrategia
- Yhtenäinen toimintamalli ja toiminnan tehokkuus

Kunnianhimoiset tavoitteet ja visio

Nordean tehtävänä on auttaa asiakkaitaan saavuttamaan tavoitteensa.

Nordean visiona on olla johtava pohjoismaainen pankki, joka luo merkittävää arvoa asiakkailleen ja omistajilleen ja joka on tunnettu osaavasta henkilöstöstään.

Nordean tunnuslukutavoitteet kuvastavat kunnianhimoista visiota arvon luomisesta, jota mitataan osakkeen kokonaistuotolla. Kannattavuutta mitataan oman pääoman tuotolla ja pitkän aikavälin kasvua riskisopeutetulla tuloksella. Nordea saavutti osakkeen kokonaistuottoa koskevan tavoitteensa vuosina 2007 ja 2008. Näiden kahden vuoden aikana Nordea jäi poikkeuksellisista markkinaoloista huolimatta vain hieman riskiso-

peutetulle tulokselle asetetusta pitkän aikavälin tavoitteesta.

Asiakaslähtöiset arvot ja yrityskulttuuri

Nordean vahvasti asiakaslähtöiset arvot ja yrityskulttuuri tukevat konsernin visiota, tavoitteita ja strategiaa. Arvot otettiin käyttöön vuonna 2007, ja ne näkyvät nyt selvästi pankin toiminnassa. Tärkein arvo on ”Erinomaiset asiakaskokemukset”. Se ohjaa kaikkien nordealaisten työtä ja päätöksiä. Toinen arvo on ”Ihmiset ratkaisevat”. Tiedämme, että tärkeintä ovat ihmiset ja että liiketoiminnan kasvu ja henkilöstön osaamisen kasvattaminen kulkevat käsi kädessä. Kolmas arvo on ”Yksi Nordean joukkue”. Haluamme asiakkaiden näke-

vän, että toimimme yhtenä joukkueena, jonka tavoitteena on luoda parhaat ratkaisut asiakkaalle. Arvot on viety onnistuneesti käytäntöön. Se näkyy asiakastytyväisyyden ja -uskollisuuden parantumisena – myös suhteessa kilpailijoihin – sekä entistä parempina tuloksina henkilöstön ilmapiiritutkimuksessa vuonna 2008.

Tulossuuntautuneisuus – kulut, riskit ja pääoma

Tulossuuntautuneisuus tarkoittaa, että Nordean yrityskulttuuri perustuu kulujen, riskien ja pääoman tiukkaan hallintaan. Tämä on entistäkin tärkeämpää nykyisessä talouden laskusuhdanteessa. Järjestelmällinen riskien ja pääoman hallinta sekä varainhankinta ovat luoneet edellytykset sille, että Nordea on vuoden 2007 kesästä lähtien selviytynyt hyvin finanssimarkkinoiden myllerryksestä. Arvostustappioita on syntynyt vain vähän.

Joustavuus ja kulujen tiukka hallinta ovat keskeisiä Nordeassa. Kulujen kasvu pidetään kurissa vuonna 2009.

Konsernin luottoprosessit ovat johdonmukaiset, ja luottosalikko on hyvin hajautettu. Luottoprosessit ovat samat kaikkialla konsernissa. Tämä tarkoittaa, että konsernissa noudatetaan samaa strategiaa ja yhteisiä periaatteita luotonannossa, päätöksenteossa ja valvon- nassa. Yritysassiakkaisiin sovelletaan luokitusmalleja ja henkilöasiakkaisiin pisteytysmalleja.

Nordean tase on suhteellisen vahva ja varainhankinta hyvin hajautettu pääoman tehokkaan hallinnan ansiosta. Varainhankinta on toiminut tavanomaiseen tapaan myös kansainvälisen finanssikriisin aikana, ja Nordea on säilyttänyt pitkäaikaisen AA-luokituksensa.

Nordean vision, tavoitteiden, strategian ja arvojen toteutumista mitataan useilla sisäisillä taloudellisilla ja toiminnallisilla mittareilla. Mittareita arvioidaan vuosittain ja niissä otetaan huomioon lyhyen aikavälin strategiset painopisteet. Uusiksi mittareiksi on

Tunnuslukutavoitteet ja pääoman käytön periaatteet

Pitkän aikavälin tunnuslukutavoitteet	Tavoite	Tulos:	2007	2008
Osakkeen kokonaistuotto	Eurooppalaisen vertailuryhmän parhaan neljänneksen joukossa		3. sija 20:n joukossa	2. sija 20:n joukossa
Riskisopeutettu tulos (milj. euroa) ¹⁾	Kaksinkertaistetaan 7 vuodessa ²⁾		15 %	16,7 %
Oman pääoman tuotto	Samalla tasolla kuin pohjoismaisen vertailuryhmän parhailla		19,7 %	15,3 %
Pääomarakennetta koskevat periaatteet	Tavoite suhdannekierron aikana keskimäärin	Tulos:	2007 ³⁾	2008 ³⁾
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin	9 %		8,3 %	9,3 %
Vakavaraisuussuhde	11,5 %		10,9 %	12,1 %
Osinko	>40 % tilikauden tuloksesta		42 %	19 % ⁴⁾

1) Riskisopeutettuun tulokseen lasketaan tuotot yhteensä, joista vähennetään kulut yhteensä, odotetut tappiot ja vakioveroprosentin mukaan lasketut verot. Suuria kertaluonteisia erä ei lueta mukaan.

2) Vuodesta 2006 lähtien (2 107 miljoonaa euroa).

3) Vakavaraisuusluvut on laskettu ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista.

4) Perustuu ehdotettuun 0,20 euron osakekohtaiseen osinkoon.

Teemme sen mahdolliseksi

valittu yrityksille annettujen luottojen marginaalit ja luotonannon ja talletusten välinen ero. Näin varmistetaan, että luotot hinnoitellaan niihin sisältyvän riskin mukaan ja että varainhankinta on rakenteeltaan optimaalista.

Selkeä kasvustrategia

Nordea alkoi kaksi vuotta sitten toteuttaa selkeää organisen kasvun strategiaa Pohjoismaissa ja Euroopan uusilla markkinoilla. Kasvustrategiasta pidetään kiinni nykyisestä haastavasta makrotaloudellisesta tilanteesta huolimatta. Vauhtia on kuitenkin hidastettu.

Kasvatetaan liiketoimintaa nykyisten pohjoismaisten asiakkaiden kanssa ja hankitaan uusia asiakkaita

Tärkeintä organisen kasvun toteuttamisessa on kasvattaa liiketoimintaa nykyisten henkilö- ja yritysasiakkaiden kanssa Pohjoismaissa ja hankkia uusia, kannattavia asiakkaita tiiviiden asiakassuhteiden avulla. Nordealla on vahvan asemansa ansiosta ainutlaatuiset edellytykset erottua kilpailijoista haastavassa markkinatilanteessa.

Henkilöasiakasstrategia perustuu siihen, että asiakkaille, jotka keskittävät pankkiasiansa Nordeaan, tarjotaan parhaat tuotteet, palvelut, hinnat ja neuvontapalvelut. Hinnat ovat läpinäkyvät, eikä niistä yleensä voida neuvotella. Tästä on hyötyä sekä asiakkaille että Nordealle.

Tulevan ennakointi ja tiiviit asiakassuhteet ovat nykyisessä markkinatilanteessa tärkeämpiä kuin koskaan. Hankimme valikoidusti uusia asiakkaita, joiden luokitus on hyvä. Riskipainotettujen saamisten hallittu kasvu ja luottomarginaalien sopeuttaminen riskitasoon ja varainhankinnan kustannuksiin ovat etusijalla kaikissa yritysasiakassegmenteissä.

Organisen kasvun strategiaa täydennetään Pohjoismaissa tarkkaan harkituilla hankinnoilla, jotka tukevat vähittäispankkitoimintaa. Esimerkkejä tällaisista hankinnoista ovat 68 konttorin

Johtava pohjoismainen pankki, joka luo merkittävää arvoa asiakkailleen ja omistajilleen – tunnettu osaavasta henkilöstöstään

Asiakaslähtöiset arvot ja yrityskulttuuri sekä KPI-tavoitteet

osto Svensk Kassaserviceltä kesällä 2008 ja yhdeksän konttorin osto Roskilde Bankilta Tanskassa syksyllä 2008.

Pohjoismaista kasvua täydennetään investoinneilla Euroopan uusille markkinoille

Nordea aloitti toimintansa näillä nopeasti kasvavilla markkinoilla (Venäjä, Puola, Viro, Latvia ja Liettua) lähes 20 vuotta sitten. Nykyinen strategia on osoittautunut onnistuneeksi ja kasvattanut vähitellen tuottoja ja tulosta. Samaan aikaan riskit on pidetty hyvin hallinnassa. Pitkän aikavälin strategiana on jatkaa kasvua kannattavasti. Palvelut kehitetään vähitellen kattaviksi ja monipuolisiksi ja toiminta yhtenäistetään muun konsernin kanssa.

Kasvuvauhtia on kuitenkin hidastettu rahoitussektorin ja makrotalouden poikkeuksellisen kehityksen ja Euroopan uusilla markkinoilla vallitsevan epävarmuuden ja riskien lisääntymisen vuoksi. Kun suhdanne kääntyy, Nordea jatkaa kasvua näillä markkinoilla.

Hyödynnetään kansainvälistä ja eurooppalaista liiketoimintaa

Nordea on yksi johtavista rahoituslaitoksista kansainvälisessä shipping- ja

offshore-toiminnassa. Nordean strategiana on luoda ja ylläpitää pitkäaikaista yhteistyötä suurien, avointen ja mielellään pörssinoteerattujen yritysten kanssa. Lisäksi Nordea pyrkii pitämään luottojen vakuudet hyvällä tasolla ja luottosalkun hyvin hajautettuna eri segmentteihin ja eri maantieteellisille alueille. Myös syndikoitujen luottojen järjestäminen on yksi painopistealueista.

Nordean International Private Banking & Funds -toiminto on suurin pohjoismainen private banking -toimija Luxemburgissa ja Sveitsissä. Toiminta kattaa private banking -palvelut ja eurooppalaisen rahastojen myyntikanavan. International Private Bankingin tavoitteena on organinen kasvu, jota tuetaan pienillä yritysostoilla ja jakelusopimuksilla.

Yhtenäinen toimintamalli ja toiminnan tehokkuus

Nordean toimintamalli tukee organisen kasvun strategiaa ja varmistaa toiminnan tehokkuuden parantamalla asiakassuhteiden laatua. Toimintamalli on sama kaikissa Pohjoismaissa ja se otetaan vähitellen käyttöön myös Euroopan uusilla markkinoilla.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2008

Yritysasiakkaat

- Tuotot kasvoivat 22 %
- Asiakkaiden toiminta oli vilkasta markkinamyllerryksestä huolimatta
- Luottomarginaalit kohenivat luottoriskien uudelleen hinnoittelun vuoksi ja likviditeettipreemioiden nousun kompensoimiseksi
- Asiakastyytyväisyys pysyi vakaana, vaikka se heikkeni yleisesti markkinoilla

Hyvät suhteet yritysasiakkaisiin

Vuonna 2008 Nordean strategia osoitautui vahvaksi erittäin vaikeissa markkinaoloissa. Tuottojen kasvua tukivat monipuolinen tuotevalikoima, laajalti eri segmentteihin ja eri markkinoille hajautettu toiminta sekä proaktiivinen kontaktipolitiikka. Kulut kasvoivat vain kohtuullisesti markkinoiden myllerryksestä huolimatta. Nordeassa nimetään yritysasiakkaille asiakasvastaullinen johtaja, jonka tehtävänä on kehittää asiakassuhdetta ja perehtyä asiakkaan liiketoimintaan ja talouteen. Tämä strategia on osoittautunut onnistuneeksi ja hyödylliseksi liiketoimintamahdollisuuksien, liiketoiminnan kehittämisen ja riskienhallinnan kannalta.

Tavoitteena on luoda strategisia kumppanuussuhteita suuryritysten ja muiden suurimpien yritysasiakkaiden kanssa. Onnistuneessa asiakassuhteessa Nordeasta tulee yrityksen pääasiallinen pankki, joka tarjoaa kattavan palveluvalikoiman. Asiakassuhteiden hoito ja asema pääpankkina ovat etusijalla myös keskisuurten ja pienten yritysasiakkaiden segmenteissä. Finanssikriisin aikana Nordean strategiana on tukea sitä pääpankkinaan pitäviä yritysasiakkaita läpi vaikeiden markkinaolojen. Näille asiakkaille tarjotaan oikeudenmukaiset hinnat, joissa otetaan kuitenkin huomioon riskien ja varainhankinnan kustannusten kohoaminen. Strategian

mukaisesti Nordea edellyttää asiakasyritysten keskittävän entistä enemmän asiointiaan Nordeaan. Yritysluottojen marginaalit kohenivat vuoden aikana luottoriskien uudelleenhinnoittelun vuoksi ja likviditeettipreemioiden nousun kompensoimiseksi. Pitkäaikaisen varainhankinnan likviditeettipremiot ovat kohonneet merkittävästi. Nordea on siksi käynnistänyt hankkeen, jossa se pyrkii muokkaamaan yritysainasalkun maturiteettijakaamaa.

Nordean strategia perustuu tiiviisiin asiakassuhteisiin ja riskienhallinnassa noudatetaan konservatiivisuutta. Tavoitteena on ollut hallitun volyymin kasvun aikaansaaminen ja tuottojen kasvattaminen edelleen siten, että kasvu perustuu ennemminkin marginaaleihin kuin volyymeihin. Yritysasiakkaat ovat uskollisia ja arvostavat Nordean pääpankkiperiaatetta, jonka ansiosta ne ovat voineet luottaa pankkiinsa finanssikriisin aikana. Asiakastyytyväisyys pysyi vakaana, vaikka se heikkeni yleisesti markkinoilla. Nordea vahvisti lisäksi asemaansa yritysmarkkinoilla hankkimalla valikoidusti uusia, kannattavia ja luokituksestaan hyviä asiakkaita. Nordea tarjosi edelleen yritysasiakkaille neuvontaa markkinariskiltä suojautumisessa ailahtelevilla markkinoilla, mikä kasvatti riskienhallinnan tuotteista saatuja tuottoja.

Suuryrityspalvelut

Suuryrityspalvelut-toiminto palvelee Nordean tuhatta suurinta yritysasiakasta. Toiminta on keskitetty yhteen yksikköön kullakin markkina-alueella. Toiminnon osuus koko yritysasiakassegmentin tuotoista on noin 27 %.

Asiakkaiden toiminta jatkui vilkkaana vuonna 2008, ja yrityksille annetut luotot kasvoivat 12 %. Volyymikasvu perustui suureksi osaksi siihen, että kansainväliset pankit vetäytyivät Pohjoismaiden markkinoilta, sekä siihen, että toiminta yritysainojen ja yritystodistusten markkinoilla lamaantui. Nordea on onnistunut tukemaan asiakkaitaan hyvin näissä vaikeissa markkinaoloissa. Suuryrityspalvelut-toiminnon tuotot olivat 1 079 milj. euroa; kasvua oli 26 % vuodesta 2007.

Shipping- ja öljyalan palvelut

Nordea on yksi maailman johtavista rahoituspalvelujen tarjoajista shipping- ja öljyalan yrityksille. Tämä asema perustuu alan vahvaan tuntemukseen, strukturoituihin järjestelyihin ja toimintaan syndikoitujen luottojen järjestäjänä.

Nordea säilytti johtoasemansa ja oli 15 prosentin markkinaosuudellaan paras syndikoitujen shipping-luottojen järjestäjä vuonna 2008. Tuotot yhteensä olivat 306 milj. euroa; kasvua oli 29 %. Shipping-markkinat alkoivat heiketä vuoden loppupuolella. Heilahtelut lisääntyivät etenkin kontti- ja kuivalasti-sektoreilla. Nordean vastuut shipping-alalla on kuitenkin hyvin hajautettu ja vaikeuksissa olevat sektorit ovat vähemmistönä.

Kansainvälinen verkosto

Nordea tarjoaa kansainvälisen verkostonsa kautta laajan valikoiman rahoitusalan palveluja ja tuotteita ulkomailla toimiville pohjoismaisille yritysasiakkailleen. Toimipaikat sijaitsevat New Yorkissa, Lontoossa, Frankfurtissa, Singaporessa ja Shanghaissa, minkä lisäksi Nordealla on edustustot Pekingissä ja Sao Paulossa.

Suuret yritysasiakkaat

Nordean 18 000 suurelle yritysasiakkaalle tarjotaan kilpailukykyisiä palveluja, joissa yhdistyvät paikallinen läsnäolo ja laajat pohjoismaiset resurssit.

Näitä asiakkaita palvelevat asiakasvastuulliset johtajat 63:ssa eri puolilla Pohjoismaita sijaitsevassa osaamiskeskuksessa. Asiakasvastuullinen johtaja on asiakkaan tärkein yhteyshenkilö ja vastaa asiakassuhteen pitkäjänteisestä kehittämisestä. Hänen tukenaan on tuoteosaajista koostuva asiakastiimi, joka luo asiakkaan tarpeet täyttäviä ratkaisuja.

Volyymikasvu jatkui vuonna 2008. Suuret yritysasiakkaat -segmentin tuotot olivat 916 milj. euroa; kasvua oli 22 %.

Keskisuuret ja pienet yritysasiakkaat

Nordealla on 55 000 keskiuurta yritysasiakasta, joita palvelevat valituissa konttoreissa toimivat asiakasvastuulliset johtajat. Palveluissa ja konsepteissa korostuvat asiakassuhde, tuotevalikoima ja paikallinen läsnäolo.

Nordealla on noin 525 000 pientä yritysasiakasta, joita palvelevat konttoreiden asiakasneuvojat. Osaava myyntihenkilöstö tuntee sekä henkilö- että yritysasiakkaille tarjottavat tuotteet.

Keskisuurten ja pienten yritysasiakkaiden segmentin tuotot olivat 951 milj. euroa. Kasvua oli 3 % vuodesta 2007, ja volyymit ja marginaalit pysyivät vakaina.

Finanssipalveluyritykset

Toiminnon asiakkaina on noin 300 pohjoismaista ja 100 kansainvälistä finanssipalveluyritystä sekä 750 pankkikonsernia. Niitä palvelevat asiakasvastuulliset johtajat, joilla on tukenaan tuoteosaajista koostuva tiimi.

Nordeaa pidettiin epävarmuuden ja markkinoiden ailahtelujen jatkuessa suuren kokonsa ja vakautensa ansiosta yhä luotettavampana ja houkuttelevampana vastapuolena, ja se sai hoidettavaksi suuren määrän pääomamarkkinajärjestelyjä. Tuotot yhteensä olivat 409 milj. euroa; kasvua oli 21 %.

New European Markets

Nordealla on Baltian maissa vahva asema pohjoismaisten yritysasiakkaiden segmentissä, ja se parantaa asemiaan muissakin segmenteissä. Vuoden 2008 lopussa Nordealla oli lähes 17 000 yritysasiakasta. Tuottojen kasvu jatkui vuonna 2008, ja sitä tukivat sekä talletusten että luotonannon kasvu ja luotomarginaalien koheneminen. Baltian maiden taantumana vuoksi luotonannon kasvu hidastui vuoden aikana. Tämä kuvastaa sitä, että Nordea on sitoutunut tukemaan nykyisiä hyviä asiakkaita sekä pohjoismaisia asiakkaita, joilla on toimintaa Baltian maissa, ja se noudattaa tiukkaa riskienhallintaa.

Puolassa ovat etusijalla keskiuuret ja suuret pohjoismaiset yritysasiakkaat. Konttoriverkoston laajentaminen on lisännyt myyntikapasiteettia, joten palveluja voidaan kohdistaa myös pienille ja keskiuurille yrityksille. Konttorien määrä nousi vuoden 2008 aikana 60:llä 144:ään.

Venäjällä yritysasiakkaille suunnattuja palveluja on laajennettu edelleen. Nordea sai asiakkaikeeseen vakavaraisia suuria yrityksiä. Kohderyhmänä ovat myös Venäjällä toimivat pohjoismaiset yritysasiakkaat, joista monet ovat jo ennestään Nordean asiakkaita. Vuoden aikana toteutettiin useita suuria järjestelyjä suurten venäläisten yritysten kanssa ja pohjoismaiset yritysasiakkaat asetettiin onnistuneesti etusijalle.

Etusijalla

olevat tuotteet

Pääomamarkkinatuotteet

Nordealla on laaja valikoima pääomamarkkinatuotteita, mukaan lukien erilaiset varallisuudenhoidon ja riskienhallinnan tuotteet sekä neuvontapalvelut. Riskienhallinnan tuotteiden avulla yritys- ja yhteisöasiakkaat voivat hallita valuttakurssi-,

korke-, luotto-, osake- ja raaka-aineriiskejään markkinoiden heilahdellessa.

Cash management -tuotteet

Asiakkaille tarjotaan erilaisia cash management -ratkaisuja likviditeetin hallintaan ja maksutapahtumien käsittelyyn. Nordean asema on vahva, ja se tunnetaan erityisesti hyvästä palvelustaan.

Arvopaperipalvelut

Nordea myi vuonna 2008 yhteisöasiakkaiden kansainvälisen arvopapereiden säilytyspalvelutoiminnan JPMorganille. Jatkossa erikoistutaan pääasiassa alisäilytystoimintaan, jossa Nordealla on johtava asema Pohjoismaissa.

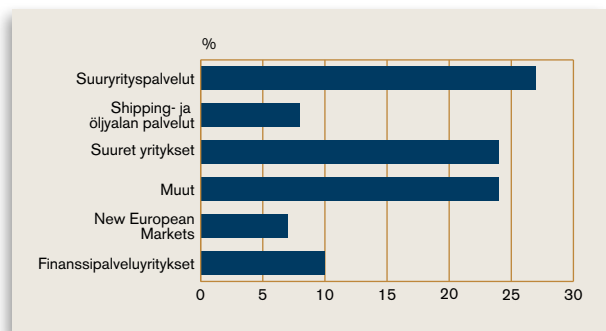
Henki- ja eläkevakuutus

Yritysasiakkaille tarjotaan kattava valikoima yrityseläkeratkaisuja Pohjoismaissa, Puolassa ja Baltian maissa konttoreiden, myyntihenkilöstön, välittäjien ja sidonnaisasiamiesten kautta.

Yhteisöasiakkaiden varallisuudenhoito

Yhteisöasiakkaille tarjotaan kansainvälisesti yksittäisiä tuotteita (rahastoja, osaketuotteita jne.), annetaan sijoitusten hajauttamiseen liittyvää neuvontaa ja myydään rahastoja.

Osuus tuotoista, yritysasiakkaat segmenteittäin, 2008

Henkilöasiakkaat

- Asiakasmäärä kasvoi
- Luotonannon volyymit kasvoivat prosentin ja talletusvolyymit 3 %
- Luottokannan laatu oli vakaa
- Asiakastyytyväisyys parani kaikilla markkinoilla, erityisesti suhteessa vertailuryhmään

Henkilöasiakkaat – asiakaskunnan tarjoamat mahdollisuudet

Avainasiakkaiden asiointia Nordeassa voidaan lisätä, kun asiakassuhteet hoidetaan hyvin. Nordean tavoitteena on saada asiakas keskittämään asiointinsa ja olla asiakkaan elinikäinen pankki.

Tavoitteena on myös löytää potentiaalisia avainasiakkaita kanta-asiakkaiden ja perustason asiakkaiden joukosta ja lisätä heidän asiointiaan. Mikäli mahdollisuudet kasvattaa asiakkaan asiointia ovat rajalliset, hänelle tarjotaan kustannustehokkaita palveluja. Tuotot pyritään pitämään vakaana siten, että ne ylittävät palvelusta koituvat kulut.

Asiakassuhteen hoito ja tehokkuus edelleen etusijalla

Kassapalvelujen tarve vähenee tasaisesti, minkä vuoksi Nordea vähentää palvelu-toimihenkilöiden määrää konttoreissa. Näin vähennetään kuluja, ja päivittäisiä pankkiasioita hoitavan henkilöstön ja henkilökohtaisten pankkineuvojien määrän suhde muuttuu vähitellen.

Konttoriverkosto

Nordean konttoriverkosto laajeni Ruotsissa Svensk Kassaservicen 68 uuden konttorin ja Tanskassa Roskilde Bankin 9 konttorin hankinnan myötä.

Asiakasohjelma

Asiakasohjelmaan sisältyy lupaus tarjota asiakkaille selkeästi ja kilpailukykyisesti hinnoiteltuja ja palvelutasoltaan kilpailukykyisiä

tuotteita ja ratkaisuja. Useimpien Nordean tuotteiden hinnat ovat kiinteitä ja läpinäkyviä. Hinnoittelu on porrastettu segmenttien mukaan. Asiakasohjelman ylimmällä tasolla ovat avainasiakkaat. Heitä palvelee henkilökohtainen pankkineuvoja, joka pyrkii aktiivisesti hyödyntämään kasvumahdollisuudet. Nuorille 18–28-vuotiaille aikuisille on oma palvelukonsepti nimeltä Check-in. Asiakastyytyväisyys parani kaikilla markkinoilla erityisesti suhteessa vertailuryhmään.

Kannattavimmat segmentit: Nordic Private Banking

Nordea on Pohjoismaiden suurin private banking -palvelujen tarjoaja. Markkina-asema vaihtelee eri Pohjoismaissa. Pohjoismaisia private banking -asiakkaita on noin 83 000. Heitä palvelee konttoreiden yhteydessä toimivissa 73 Private Banking -yksikössä. Kaikkein varakkaimmista asiakkaista huolehtii seitsemän Private Wealth Management -yksikköä.

Vuonna 2008 Nordic Private Banking hyödynsi Nordean vahvaa markkina-asemaa ja houkuttelevaa private banking -liiketoimintamallia. Uusia asiakkaita saatiin yli 4 800, eli asiakasmäärä kasvoi 6 % vuodesta 2007. Uutta varallisuutta saatiin hoidettavaksi nettomääräisesti 2,1 mrd. euroa. Markkinatilanteen heikennyttyä yleisesti vuonna 2008 Nordic Private Bankingin hoidossa oleva varallisuus pieneni 36,1 mrd. euroon; laskua oli 21 %

vuodesta 2007. Tuotot pienenivät 15 % 324 milj. euroon.

Kannattava kasvu perustuu avainasiakkaisiin

Asiakaskunnan tarjoamat kasvumahdollisuudet ovat merkittävät. Keskimääräiset tuotot avainasiakasta kohden ovat kaksi kertaa suuremmat kuin tuotot kanta-asiakasta kohden. Noin 55 % henkilöasiakkaisiin liittyvistä tuotoista kertyy avainasiakkailta.

Kannattava kasvu syntyy avainasiakassegmentissä pitkällä aikavälillä koko tuotevalikoiman hyödyntämisen kautta. Tähän päästään käymällä asiakkaiden kanssa laajoja palveluneuvotteluja, joissa käydään läpi kaikki heidän talouteensa liittyvät näkökohdat. Asiakkaat ovat arvostaneet Nordean proaktiivista toimintaa ja asiakaslähtöisiä palveluneuvotteluja. Myös Nordean uskottavuus ja vakaus finanssikriisin keskellä ovat vaikuttaneet myönteisesti asiakasuskollisuuteen ja uusien avainasiakkaiden hankintaan.

Osakemarkkinoiden alamäki painoi tuottoja ja vähensi säästämisen tuotteisiin liittyviä palkkiotuottoja jyrkästi. Tuotevalikoimaa kehittämällä vastattiin onnistuneesti kiristyneeseen kilpailuun tällä osa-alueella, ja säästämisen tilien volyymit kasvoivat 12 %. Avainasiakkaille tarjotaan Nordean parhaat palvelut ja edullisimmat hinnat. Koko tuotevalikoiman hyödyntäminen enemmän kuin kompensoi marginaalien kaventumisen asiakkaiden siirtymässä avainasiakassegmenttiin.

Asiakaskunnan tarjoamien kasvumahdollisuuksien hyödyntäminen jatkui edelleen menestyksekkäästi. Avainasiakkaiden määrä kasvoi 5 % edellisvuodesta. Noin 20 % uusista avainasiakkaista on kokonaan uusia asiakkaita, mikä kertoo Nordean asiakasohjelman houkuttelevuudesta. Rahoitusmarkkinoiden myllerryksen ja erityisesti eräiden pienten pankkien ongelmien vuoksi uusien asiakkaiden määrä lisäytyi vuoden loppua kohti.

Proaktiivisten asiakastapaamisten

määrän kasvattamista jatkettiin. Asiakkaiden taloudellinen tilanne on nykyisessä markkinatilanteessa ensisijaisen tärkeä asia, joten painopisteenä on avainasiakkaisiin kohdistuvan aktiivisen toiminnan lisääminen. Avainasiakkailta saadut tuotot olivat 1 911 milj. euroa; kasvua oli 4 % edellisvuodesta.

New European Markets

Nordea jatkoi henkilöasiakkaille suunnattujen neuvontapalvelujen rakentamista Baltian maissa. Verkostoon kuuluu 66 kattavan tuotevalikoiman tarjoavaa konttoria. Asiakkaita on 250 000, joista 46 000 on avainasiakkaita. Liiketoimintavolyymien kasvu kompensoi talletusmarginaalien laskua ja tuki tuottojen vahvaa kasvua vuonna 2008. Talletusvolyymien prosenttikasvu oli kaksinumeroista, yli 50 %, ja asuntoluottojen kasvu hidastui edellisvuosista. Makrotalouden laskusuhdanteen vaikutusta luottojen laatuun Baltian maissa tarkkaillaan tiiviisti, ja proaktiivinen riskienhallinta on yhä tärkeämpää.

Nordealla on Puolassa 144 konttoria ja noin 458 000 henkilöasiakasta, joista lähes 30 000 on avainasiakkaita. Nordea lisäsi henkilökohtaisten pankkineuvojien määrää ja paransi myyntijärjestelmiä edelleen, ja asiakastyytyväisyys oli hyvä. Konttoriverkoston laajentaminen tuki erityisesti asuntoluottojen kasvua. Nordean henki- ja eläkevakuutus tarjoaa Puolassa henkivakuutuksen ja eläkesäästämisen tuotteita noin 873 000 henkilöasiakkaalle.

Venäjällä toimivalla Orgresbankilla on noin 40 000 henkilöasiakasta ja 53 konttoria lähinnä Moskovan ja Pietarin alueilla. Vuoden 2008 aikana asiakkaita alettiin palvella samojen konseptien mukaisesti kuin muillakin markkinoilla. Kohderyhmänä ovat erityisesti varakkaimmat henkilöasiakkaat ja potentiaaliset avainasiakkaat. Henkilöasiakkaiden määrä kasvoi merkittävästi vuonna 2008.

International Private Banking

International Private Banking & Funds

vastaa Nordean kotimarkkinoiden ulkopuolella asuville varakkaille asiakkaille tarjottavista neuvontapalveluista. Nordea on pohjoismaisista pankeista suurin private banking -toimija Euroopassa, ja sillä on noin 12 000 asiakasta.

Etusijalla olevat tuotteet

Asuntoluotot

Uusia asiakkaita houkuttellaan ja pitkäaikaisia asiakassuhteita rakennetaan ensisijaisesti asuntoluottojen avulla. Nordean tarjoamiin tuotteisiin ja palveluihin sisältyvät kaikki asumiseen liittyvät asiakkaan tarpeet, mm. asuntosäästämisen tuotteet, ensiasunnon ostajille suunnatut tuotteet ja asuntovallisuuden hyödyntämiseen perustuvat tuotteet. Noin 90 prosentilla Nordean avainasiakkaista on asuntolaina.

Kulutusluotot

Kulutusluotot tarjoavat asiakkaille taloudellista joustavuutta. Painopistealueena on lisätä nykyisille avainasiakkaille annettujen kulutusluottojen volyyymiä siten, että neuvonnassa esitellään Nordean koko tuotevalikoima.

Säästämisen tuotteet

Taloudellinen suunnittelu ja neuvontapalvelut ovat henkilöasiakkaille tarjottavien säästämisen palvelujen keskeiset tekijät. Rahoitusmarkkinoiden nykyinen tilanne korostaa entisestään Nordean säästämisen ja sijoittamiseen liittyvien neuvontapalvelujen merkitystä ja arvoa. Säästämisen tuotteisiin kuuluu sijoitusrahastoja, strukturoituja tuotteita, osakkeita, joukkolainoja ja henki- ja eläkevakuutuksen tuotteita sekä perinteisiä säästämisen tilejä.

Vuonna 2008 säästämisen tilit olivat houkutteleva vaihtoehto perinteisille sijoitustuotteille rahoitusmarkkinoiden heilahtelujen, korkean korkotason

ja valtioiden takausjärjestelmien vuoksi. Nordea panosti siksi talletustuotteiden kehittämiseen, ja vuonna 2008 markkinoille tuotiin useita uusia säästämisen tilejä. Niille saatiin ennätysellinen määrä varoja, ja niiden markkinaosuus Pohjoismaiden markkinoilla nousi 21 prosenttiin.

Henki- ja eläkevakuutustuotteet

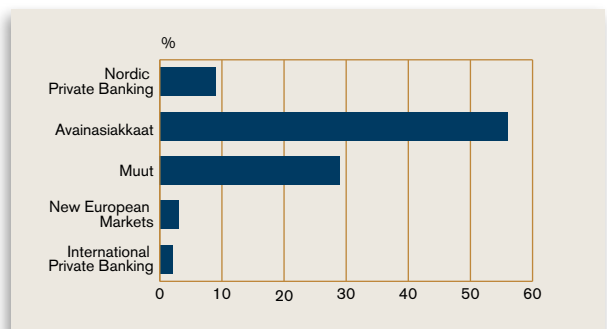
Nordea tarjoaa kattavan valikoiman henki- ja eläkevakuutustuotteita henkilöasiakkaalle Pohjoismaissa, Baltian maissa ja Puolassa.

Vuonna 2008 henki- ja eläkevakuutuksen bruttomaksutulo oli ennätyssumma: 4 222 milj. euroa. Kasvua oli 12 % vuodesta 2007, ja Nordea säilytti johtoaseman henki- ja eläkevakuutustoiminnassa. Sen markkinaosuus Pohjoismaissa on 10 %. Taloudelliset puskurit heikkenivät 673 milj. euroon, eli niitä oli 3 % vastuuvälästä vuonna 2008.

Sijoitusrahastot

Nordea tarjoaa laajan valikoiman erilaisia sijoitusrahastoja. Nordean oma tiimi valitsee huolellisesti sekä ulkopuoliset salkunhoitajat että ulkoiset rahastot. Vuonna 2008 tuotiin markkinoille useita uusia rahastoja, myös Nordean omia rahastoja täydentäviä valikoituja ulkoisia rahastoja. Nordea kasvatti vuonna 2008 markkinaosuuttaan rahastoista hoidossa olevalla varallisuudella mitattuna Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa.

Osuus tuotoista, henkilöasiakkaat segmenteittäin, 2008

Ihmiset tekevät erinomaisen Nordean

Yli 37 000 nordealaista jatkaa erinomaisen asiakaskokemusten luomista ja toteuttaa yhtenä joukkueena Nordean tehtävää: teemme sen mahdolliseksi.

Ihmiset ratkaisevat

Tuotteita ja palveluita on helppo jäljitellä, mutta viime kädessä ihmiset saavat meidät erottumaan kilpailijoista. Niinpä nordealaiset ovat ratkaisevia matkalla hyvästä erinomaiseen. Konsernin henkilöstöstrategiassa painotetaan seuraavia osa-alueita:

- Rakennamme tietoperustan.
- Olemme houkutteleva työnantaja niille, jotka auttavat meitä pääsemään hyvästä erinomaiseen.
- Varmistamme, että Nordeassa oikeat henkilöt ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan.
- Edistämme sisäistä liikkuvuutta, tunnistamme erilaiset suoritukset ja palkitsemme henkilöstöä ja varmistamme siten organisaation erinomaisen toimivuuden.
- Luomme ihmisille mahdollisuuksia kehittyä ja kasvaa.
- Tuemme sellaista johtamistapaa, joka auttaa meitä pääsemään hyvästä erinomaiseen.

Kaikkia näitä osa-alueita ohjaa Nordean kolme arvoa: erinomaiset asiakasko-

kemukset, yksi Nordean joukkue ja ihmiset ratkaisevat. Toisaalta osa-alueet myös vahvistavat arvoja.

Rakennamme tietoperustan

Hyvä kokonaiskuva henkilöstöresursseista ja toimivat henkilöstöprosessit ovat henkilöstöstrategian kulmakiviä. Näihin kulmakiviin perustuva henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä otettiin kokonaisuudessaan käyttöön kaikissa Pohjoismaissa vuonna 2008.

Olemme houkutteleva työnantaja niille, jotka auttavat meitä pääsemään hyvästä erinomaiseen

Vision toteuttaminen edellyttää, että Nordealla on kaikkein paras henkilöstö. Tämä tarkoittaa sitä, että pystymme sekä houkuttelemaan parhaita osaajia että pitämään heidät palveluksessamme. Teimme paljon töitä tavoitteen saavuttamiseksi vuonna 2008 ja vahvistimme brandiamme valikoiduissa kohderyhmissä. Työtä jatketaan vuonna 2009.

Varmistamme, että Nordeassa oikeat henkilöt ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan

Panostimme tähän vuonna 2008, ja tehostamme työtä edelleen vuonna 2009. Tarkastelemme liiketoimintasuunnitelmia henkilöstötarpeiden näkökulmasta ja vahvistamme rekrytointiprosessia.

Edistämme sisäistä liikkuvuutta, tunnistamme erilaiset suoritukset ja palkitsemme henkilöstöä ja varmistamme siten organisaation erinomaisen toimivuuden

Nordeassa työskenneltiin vuonna 2008 tiiviisti suoritusarviointiprosessin parantamiseksi. Työ jatkuu vuonna 2009 yksinkertaistamalla arviointiprosessia ja työkaluja. Rakennamme edelleen työ-kulttuuria, johon kuuluvat luonnollisena osana palaute ja valmennus.

Luomme ihmisille mahdollisuuksia kehittyä ja kasvaa

Olemme ylpeitä saavutuksistamme tällä osa-alueella. Vuonna 2009 vahvistamme entisestään liiketoiminnan tarpeisiin perustuvaa osaamisen kehittämistä.

Tuemme sellaista johtamistapaa, joka auttaa meitä pääsemään hyvästä erinomaiseen

Organisaation menestys perustuu pitkälti siihen, miten sitä johdetaan nyt ja tulevaisuudessa. Valmennamme nykyisiä johtajiamme ja varmistamme, että tunnistamme ne henkilöt, joilla on potentiaalia kasvaa ja laajentaa vastuu-alueitaan, ja kehitämme heitä. Uuden johtamistavan vahvistamista jatketaan vuonna 2009.

Vuosi 2008 lyhyesti

Tammikuu

Nordean henki- ja eläkevakuutuksen riskienhallinta palkittiin Risk-lehden arvioinnissa.

Helmikuu

Nordea julkisti vuodelta 2007 vahvan tuloksen, joka perustui kasvustrategiaan ja konservatiiviseen riskienhallintaan.

Maaliskuu

Nordea myi yhteisöasiakkaiden kansainvälisen säilytystoiminnan JPMorganille.

Nordea sai kolme kansainvälistä Lipper Fund -palkintoa.

Huhtikuu

Nordea julkisti ensimmäisen neljänneksen tuloksen. Kasvustrategia eteni suunnitellusti – tuottojen kasvu jatkui ja tulos ennen luottotappioita parani.

Michael Rasmussen nimitettiin konsernin johtoryhmän jäseneksi ja pankki-tuotteet ja konsernitoiminnot -yksikön johtajaksi.

Ari Kaperi nimitettiin konsernin johtoryhmän jäseneksi ja yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen johtajaksi. Fredrik Rystedt nimitettiin konsernin talous-johtajaksi ja konsernin johtoryhmän

jäseneksi.

Nordean yhtiökokouksessa oli läsnä ennätysmäärä osakkeenomistajia.

Kesäkuu

Nordea avasi uuden konttorin Shanghaihin.

Nordea myi osuutensa pohjoismaisesta arvopaperikeskuksesta (Nordic Central Securities Depository).

Heinäkuu

Nordea julkisti toisen neljänneksen tuloksen. Asiakastoimintojen tulos oli kaikkien aikojen paras.

Yhteiskunnallinen vastuu

Yrityksen yhteiskunnallinen vastuu on perusta, jonka avulla Nordea edistää suhteita sisäisiin ja ulkoisiin sidosryhmiinsä. Vaikeassa markkinatilanteessa on entistäkin tärkeämpää toimia asiakkaiden luotettavana kumppanina rahoitussuhteissa. Nordea osallistuu yhteiskunnan vastuuntuntoisena jäsenenä vakaan rahoitusjärjestelmän ylläpitämiseen.

Yhteiskunnallinen vastuu on kiinteä osa Nordean liiketoimintaa. Yhteiskunnallisen vastuun periaatteet ja siihen liittyvät menettelytavat ovat yhteydessä konsernin liiketoimintastrategiaan ja tukevat liiketoiminnan tavoitteita. Eettinen toimintatapa sekä Nordean maineeseen ja luotettavuuteen liittyvien erilaisten riskien hallinta ovat tärkeitä osatekijöitä arvon luomisessa osakkeenomistajille sekä toiminnassa johtavana finanssipalvelujen tarjoajana.

Vastuu rahoitusmarkkinoiden myllerryksessä

Nordealle on tärkeää toimia yhteiskunnan vastuuntuntoisena jäsenenä ja herättää luottamusta kotimarkkinoillaan. Siten myös asiakkaat tuntevat pankin vastuunsa kantavana kumppanina.

Nordean luotonannon periaatteet osoittautuivat kestäviksi vuoden 2008 jälkipuoliskon poikkeuksellisessa markkinatilanteessa ja niitä sovelletaan edelleen asiakkaiden taloudellisia

tarpeita ajatellen. Nordea on tehnyt ja tekee edelleen aktiivista yhteistyötä eri maiden hallitusten ja keskuspankkien kanssa, jotta asiakkaiden luottotarpeet voidaan tyydyttää.

Tavoitteena on tukea asiakkaita heidän neuvojanaan ja pitkäaikaisena kumppaninaan rahoitussuhteissa.

Oikea toimintatapa

Nordea painottaa yhteiskunnalliseen vastuuseen liittyvässä työssä liiketoiminnan toimintatapoja ja etiikkaa. Yhteiset arvot ja toimintatapasäännöt ovat keskeinen tekijä rakennettaessa yhteistä yrityskulttuuria ja ne ovat tapa toteuttaa arvoa "Yksi Nordean joukkue". Nordeassa kaikki osallistuvat arvon luomiseen asiakkaille ja koko yhteiskunnalle. Ihmisten oikeanlainen toiminta on tärkein keino vähentää riskejä. Nordea on laatinut kaikkia konsernissa työskenteleviä koskevat toimintatapasäännöt.

Kokonaiskuva

Nordea on vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa, mikä tarkoittaa muun muassa avointa ja tiivistä vuoropuhelua sidosryhmien kanssa. Nordea on myös mukana rahoitusalan verkostoissa ja foorumeissa yhdessä muiden kansainvälisten yhtiöiden ja rahoituslaitosten kanssa.

Nordea tukee YK:n Global Compact

-hanketta, johon sisältyy kymmenen vastuuntuntoiseen liiketoimintaan liittyvää periaatetta, ja useita muita ympäristönäkökohtia ja yhteiskunnallista vastuuta käsitteleviä hankkeita.

Nordea on vuodesta 2002 lähtien ottanut huomioon ympäristöriskit yritysluottojen käsittelyprosessissa.

Uusia hankkeita

Syyskuussa yrityksen yhteiskunnalliseen vastuuseen liittyvät asiat siirrettiin compliance-organisaatiolta liiketoiminnasta vastaaville osa-alueille.

Yhteiskunnallinen vastuu haluttiin viedä näin entistä lähemmäs toimintaa ja asiakkaita.

Nordea osti 68 konttoria Svensk Kassaserviceltä. Konttoriverkosto kasvoi Ruotsissa kaupan myötä kolmanneksen.

Euromoney valitsi Nordean parhaaksi pankiksi muun muassa Pohjoismaissa ja Baltian alueella.

Euroweek valitsi Nordean parhaaksi syndikoitujen luottojen järjestäjäksi Pohjoismaissa.

Elokuu

Nordea laski Yhdysvalloissa liikkeeseen 5 mrd. dollarin uudistettavissa olevan lainan, jonka juoksuaika on 5 vuotta.

Nordea sponsoroi Pekingin olympialaisiin osallistuneita pohjoismaisia urheilijoita.

Syyskuu

Nordea osti Roskilde Bankilta yhdeksän konttoria Tanskan Själlannissa.

Nordea laski liikkeeseen 0,5 mrd. euron lainan, joka luetaan alempiin tois-sijaisiin omiin varoihin.

Nordean henki- ja eläkevakuutus laajensi toimintaansa Baltian maihin tuomalla markkinoille eläkerahastoja.

Nordea otti käyttöön Graduate Programme -harjoittelijaohjelman.

Lokakuu

Nordean vahva tulos kolmannelta neljännekseltä ylitti odotukset.

Nordean säilytyspalvelut sijoittui parhaiden joukkoon ulkopuolisen tutkimuslaitoksen tekemässä tutkimuksessa.

Nordea ja muut pankit sopivat Tanskan valtion kanssa takausjärjestelmästä rahoitussektorin vakauttamiseksi.

Nordea sai Puolassa Newsweekin palkinnon verkkopankkipalveluista ja Forbesin palkinnon yrityspalveluista.

Marraskuu

Nordea ja TrygVesta jatkoivat jakelusopimustaan vuoteen 2013.

Joulukuu

Nordea sai hyväksynnän käyttää sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRB) suurimpaan osaan vähittäisvastuita. Hyväksynnän jälkeen Nordeassa sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmiä 83 prosenttiin luotoista.

Nordean osake

Nordean tavoitteena on tarjota osakkeenomistajille kokonaistuotto, joka on samaa tasoa kuin vertailuryhmän parhaalla neljänneksellä.

Nordean markkina-arvo oli vuoden 2008 lopussa 13,0 miljardia euroa. Markkina-arvolla mitattuna Nordea oli kahdeksannella sijalla pohjoismaisten yritysten ja eurooppalaisten rahoitusalan yritysten joukossa.

Nordean osake noteerataan NASDAQ OMX:n pörssiessä Helsingissä (euroina), Kööpenhaminassa (Tanskan kruunuina) ja Tukholmassa (Ruotsin kruunuina).

Osakekurssin kehitys

Osakemarkkinoiden kehitys vuonna 2008 oli heikointa sitten vuoden 1991, ja rahoitusalan osakkeiden kurssit laskivat jyrkästi. Nordean osakekurssi laski Tukholman pörssiessä 49 % vuonna 2008. Osakkeen kurssi oli 108 Ruotsin kruunua 28. joulukuuta 2007 ja 54,70 Ruotsin kruunua 30. joulukuuta 2008. Nordean osakekurssi (päätoskurssi Tukholman pörssiessä) vaihteli 108 Ruotsin kruunusta 52,50 Ruotsin kruunuun. Tukholman pörssiin SX40 Financials -indeksi laski vuoden aikana 48 % ja Dow Jones STOXX European banks -indeksi 64 %. MeritaNordbanken ja Unidanmark fuusioituivat 6. maaliskuuta 2000, minkä jälkeen Nordean osake-

kurssi on noussut 29 %, kun Dow Jones STOXX European banks -indeksi on samaan aikaan laskenut 54 %.

Nordean osakekurssin kehitystä voi seurata osoitteessa www.nordea.com. Samassa osoitteessa voi myös verrata Nordean osakkeen kehitystä verrattuna kilpailijoihin ja yleisindekseihin sekä hakea Nordean osakekurssia koskevia historiatietoja.

Osakkeen kokonaistuotto

Osakkeen kokonaistuotto kertyy osakekohtaisen arvon noususta ja uudelleen sijoitetuista osingoista. Vuonna 2008 osakkeen kokonaistuotto oli -46,9 % (6,4 % vuonna 2007).

Nordea oli osakkeen kokonaistuotolla mitattuna eurooppalaisten pankkien muodostamassa vertailuryhmässä toinen vuonna 2008 (kolmannella sijalla vuosina 2007 ja 2006). Vertailuryhmässä osakkeen kokonaistuotto oli keskimäärin -67 %.

Osinko ja osinkoehdotus

Nordea pyrkii pitämään osingon korkealla tasolla. Tavoitteena on maksaa osinkoina yli 40 % tilikauden tuloksesta.

Nordean hallitus on ehdottanut, että vuodelta 2008 maksetaan osinkoa 0,20 euroa osakkeelta. Osinkoa maksettaisiin vuodelta 2008 kaikkiaan 519 miljoonaa euroa eli 19 % tilikauden tuloksesta verojen jälkeen. Osinkotuotto laskettuna 30. joulukuuta 2008 noteeratun osakekurssin mukaan on 4,0 %.

Ehdotettu osingon pienentäminen on tilapäinen ratkaisu. Yhdessä osakeannin kanssa se vahvistaa Nordean vapaita omia pääomia, eikä se tarkoita, että Nordea aikoo muuttaa osingonjakoa koskevia periaatteitaan.

Osingon nimellisvaluutta on euro, mutta maksettavan osingon valuutta riippuu osakkeiden rekisteröintimaasta. Jos osakkeet on rekisteröity Ruotsissa, osakkeenomistaja voi valita osingonmaksun joko Ruotsin kruunuina tai euroina. Vaihtokurssina käytetään virallista vaihtokurssia. Tanskassa osinko maksetaan euroina. Jos osakkeenomistajalla ei ole euromääräistä tiliä, osinko muunnetaan paikalliseksi valuutaksi.

Kukin säilytysyhteisö päättää omasta vaihtokurssistaan. Suomessa osinko maksetaan euroina.

Osakkeenomistajat

Nordealla oli vuoden 2008 lopussa noin 480 000 rekisteröityä osakkeenomistajaa, joten sen omistus pohja on Pohjoismaiden laajimpia. Suomessa on noin 195 000, Tanskassa noin 190 000 ja Ruotsissa noin 95 000 rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Suurimman osakkeenomistajaryhmän muodostavat muut kuin pohjoismaiset sijoittajat, joiden osuus Nordean osakkeista oli vuoden 2008 lopussa 22,5 %, kun se vuoden 2007 lopussa oli 23,4 %. Suurin yksittäinen omistaja oli vuoden 2008 lopussa Ruotsin valtio 19,9 prosentin osuudella.

Nordean suurimmat rekisteröidyt* osakkeenomistajat, 31.12.2008

Osakkeenomistaja	Osakkeiden määrä, milj.	Prosenttia Nordean osakkeista
Ruotsin valtio	515,6	19,9
Sampo Oyj	313,2	12,1
Nordea-fonden	105,3	4,1
Swedbank Robur fonder	81,1	3,1
SHB/SPP fonder	48,3	1,9
SEB fonder	34,6	1,3
Nordea fonder	32,6	1,3
AMF Pension	31,0	1,2
Fjärde AP fonden	30,9	1,2
Skandia Liv	25,9	1,0
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	24,1	0,9
Andra AP fonden	23,9	0,9
Första AP fonden	23,6	0,9
AMF Pension Funds	20,7	0,8
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmia	18,0	0,7
Sjunde AP fonden	16,4	0,6
Alecta	14,0	0,5
Nordea Sveriges vinstandelsstiftelse	13,7	0,5
Länsförsäkringar Fonder	12,9	0,5
Singaporen hallituksen sijoitusyhtiö	11,0	0,4
Yhteensä	1 397	53,8

Lähde: SIS ägarservice, Nordic Central Securities Depository, VP Online

* Pois lukien hallintarekisteröidyt tilit

Yhteenveto vuoden 2008 tuloksesta

Yhteenveto vuodesta 2008

Tuotot yhteensä kasvoivat 4 % 8 200 milj. euroon. Tulos ennen arvonalentumistappioita kasvoi 1 % 3 862 milj. euroon. Nordea saavutti vuonna 2008 finanssikriisistä ja taantumasta huolimatta jälleen vakaan tuloksen.

Nopeasti heikentyneen taloudellisen tilanteen vaikutukset ovat alkaneet tuntua Pohjoismaissa ja ne näkyvät edelleen vuonna 2009. Nordea valmistautuu sen vuoksi haasteellisiin aikoihin. Toimintaa sopeutetaan markkinoiden olosuhteisiin. Orgaanisen kasvun vauhtia hidastetaan, ja kulujen, riskien ja pääoman hallintaa tiukennetaan entisestään. Kuluja karsitaan ja konsernin pääoman käytölle on asetettu uudet tavoitteet. Lisäksi Nordea pyrkii kasvattamaan liiketoimintaa nykyisten asiakkaiden kanssa ja myös hankkimaan valikoidusti uusia asiakkaita, joiden luottokelpoisuus on hyvä.

Orgaanisen kasvun strategia tuotti tuloksia myös vuonna 2008. Tuotot lisääntyivät rahoituskatteen vahvan kasvun ja asiakaslähtöisestä pääomamarkkinatoiminnasta saatujen tuottojen ansiosta.

Luotonannon volyymit kasvoivat 8 % 265 mrd. euroon. Paikallisissa valuutoissa laskettuna kasvua oli 17 %.

New European Markets -toiminnon luottovolyymien kasvu hidastui vuoden aikana, ja viimeisellä neljänneksellä kasvua oli vuositasolla 15 %. Toiminnon tuotot kasvoivat 84 % ja kulu/tuotto-suhde oli 39 % vuonna 2008.

Rahoituskate kasvoi vahvasti yritysluottojen ja henkilöasiakkaiden asuntoluottojen marginaalien nousun sekä edelleen jatkuneen volyymikasvun ansiosta, joskin kasvuvauhti hidastui vuoden lopulla. Marginaalit kohenivat luottoriskien uudelleen hinnoittelun vuoksi ja likviditeettipremioiden nousun kompensoimiseksi.

Kulut kasvoivat yhteensä 7 %. Niihin sisältyi 28 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja.

Arvonalentumistappiot ja ongelma-luotot ovat lisääntyneet taloudellisen taantumana vuoksi. Arvonalentumistappioita kertyi nettomääräisesti 466 milj. euroa, ja niiden määrä oli

0,17 % luottokannasta, kun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä arvonalentumisia ei oteta huomioon. Kun nämä otetaan huomioon, luku oli 0,19 %. Luotot, joiden arvo on alentunut, kasvoivat 55 %, ja niitä oli bruttomääräisesti 2 224 milj. euroa. Kasvu liittyi lähinnä Pohjoismaihin.

Liikevoitto laski 13 % 3 396 milj. euroon. Riskisopeutettu tulos nousi 2 % 2 459 milj. euroon. Kun Tanskan valtion takausjärjestelmään maksettuja takausmaksuja ei oteta huomioon, riskisopeutettu tulos kasvoi 3,5 %.

Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin ennen Basel II -siirtymäsäännösten huomioon ottamista oli 9,3 %. Vapaiden pääomien (rajoituksettomat ensisijaiset omat varat, core Tier 1) suhde riskipainotettuihin saamisiin ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista oli 8,5 %. Osingon pienentäminen 19 prosenttiin on vaikuttanut näihin lukuihin. Konsernin pääoman käytön periaatteita on tarkistettu, ja uusi tavoite on, että ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin on 9,0 % ja vakavaraisuussuhde 11,5 %. Molemmat luvut ovat keskimääräisiä tavoitteita suhdannekierron aikana.

Tuotot

Tuotot yhteensä kasvoivat 4 % 8 200 milj. euroon. Tuottojen kasvu oli erityisen vahvaa asiakastoiminnossa. Pohjoismainen pankkitoiminta- ja yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueiden tuotot kasvoivat 10 %. Kasvu perustui liiketoiminnan vahvaan vireeseen ja strategisten investointisuunnitelmien onnistuneeseen toteutukseen.

Rahoituskate nousi 19 % 5 093 milj. euroon luotonannon ja talletusvolyymien vahvan kasvun sekä lähinnä yrityksille annettujen luottojen luottoriskin uudelleenhinnoittelun ansiosta.

Luotot yleisölle kasvoivat 8 % edellisvuodesta. Paikallisissa valuutoissa laskettuna kasvua oli 17 %. Norjan ja Ruotsin valuutat heikkenivät vuoden viimeisellä neljänneksellä, ja se vaikutti kasvuun negatiivisesti.

Yrityksille annetut luotot kasvoivat 11 %. Paikallisissa valuutoissa laskettuna kasvua oli 19 %. Kasvu perustui vahvaan kysyntään kaikissa Pohjoismaissa ja useimmilla toimialoilla. Tiiviiden asiakassuhteidensa ja vahvan taseensa ansiosta Nordea on pystynyt tukemaan asiakkaitaan, vaikka pääomamarkkinoiden likviditeetti on ollut vähäistä levottomilla markkinoilla. Asiakkaiden lyhyen ja pitkän aikavälin pääomatarpeet on pystytty täyttämään ja riskit on silti pidetty edelleen tiukasti hallinnassa. Nordea on yleisesti vahvistanut markkina-asemaansa Pohjoismaiden markkinoilla erityisesti talletuksissa.

Yrityksille annettujen luottojen marginaalit paranivat vuoden aikana, mikä kuvaa luottoriskien hinnoittelun muutosta. Marginaalien kasvu myös kompensoi likviditeettipremioiden nousua. Tuotot yritysasiakastoiminnasta kasvoivat 29 % lähinnä rahoituskatteen vahvan nousun ansiosta. Kasvua vauhditti myös asiakaslähtöisestä pääomamarkkinatoiminnasta saatujen tuottojen nousu.

Henkilöasiakkaille annettujen asunto- ja kulutusluottojen volyymit kasvoivat 1 % edellisvuodesta. Paikallisissa valuutoissa laskettuna kasvua oli 9 %. Henkilöasiakastoiminnasta saadut tuotot vähenivät kuitenkin 6 % edellisvuodesta talletusmarginaaleihin kohdistuvien paineiden ja säästämisen tuotteisiin liittyvien palkkioiden laskun vuoksi. Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella henkilöasiakkaille annettujen asuntoluottojen marginaalit paranivat vuoden jälkipuoliskolla, mikä kompensoi likviditeettipremioiden nousua.

Talletukset lisääntyivät 149 mrd. euroon, kasvua oli 4 % edellisvuodesta. Paikallisissa valuutoissa laskettuna konsernin talletusvolyymit kasvoivat 12 %.

Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella kasvua oli 14 %. Talletusmarkkinoiden kokonaiskasvu oli 9 %, joten Nordea on vahvan asemansa ja hyvän maineensa ansiosta saanut merkittävästi uusia talletuksia. Uusia talletuksia saatiin erityisesti henkilöasiakkaiden säästämisen tileille ja yritysten talletustileille. Markkinaosuudet talletuksista ovat kasvaneet kaikilla markkinoilla. Marginaalit supistuivat viimeisellä neljänneksellä lähinnä käyttelytileillä, kun keskuspankit laskivat ohjaukorkojaan merkittävästi.

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella tuotot ja tulos kasvoivat vakaasti kaikissa toiminnoissa, kun liiketoiminta oli edelleen erittäin vilkasta. Tuotot kasvoivat 40 % rahoituskatteen vahvan nousun ansiosta.

Nettomääräiset palkkiotuotot vähenivät 12 % 1 883 milj. euroon. Osakemarkkinoiden alamäki heikensi säästämisen tuotteisiin liittyvien palkkiotuottojen kehitystä. Kun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä 50 milj. euron takausmaksuja ei oteta huomioon, laskua oli 10 %.

Säästämisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot laskivat 18 % 1 148 milj. euroon. Hoidossa oleva varallisuus pieni 125,6 mrd. euroon eli 20 % edellisvuodesta ja 10 % vuoden 2008 syyskuun lopusta. Tuottomarginaalit kapenivat, koska varallisuutta siirrettiin osakkeista korkotuotteisiin ja tapahtumatuotot supistuivat. Myytyjen tuotteiden omaisuuslajijakauma muuttui muun muassa siten, että vähittäismarkkinoille suunnattujen rahastojen myynti laski ja yhteisöasiakkaille suunnattujen tuotteiden myynti kasvoi. Haastavien markkinaolujen vuoksi hoitoon saadun uuden varallisuuden nettomäärä oli 2,0 mrd. euroa negatiivinen vuonna 2008. Varallisuutta siirrettiin pois etenkin vähittäismarkkinoille suunnatuista rahastoista, 4,5 mrd. euroa. Tätä kompensoi se, että säästämisen tileille saatiin vuoden aikana nettomääräisesti 4,7 mrd. euroa uutta varallisuutta. Nordic Private Bankingissa saatiin hoidettavaksi uutta varallisuutta nettomääräisesti 2,1 mrd. euroa.

Yhteisöasiakkailta saatiin hoidettavaksi nettomääräisesti 1,1 mrd. euroa.

Maksuliikenteeseen liittyvät palkkiotuotot pienenevät yhteensä 1 % 766 milj. euroon. Korteista saadut palkkiotuotot lisääntyivät kuitenkin jonkin verran.

Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot kasvoivat edelleen. Niitä kertyi 442 milj. euroa eli 12 % enemmän kuin edellisvuonna. Kasvu oli vahvaa etenkin suur-yrityspalveluissa sekä shipping- ja öljy-sektoreilla.

Nettovoitot käypään arvoon arvostetavista eristä laskivat 1 028 milj. euroon. Laskua oli 15 % eli 181 milj. euroa vuoteen 2007 verrattuna. Liiketoiminta-alueiden nettovoitot olivat suunnilleen samalla tasolla kuin edellisvuonna, ja niitä kertyi 1 043 milj. euroa.

Asiakaslähtöinen pääomamarkkina-toiminta kehittyi vahvasti vuonna 2008 rahoitusmarkkinoiden myllerryksestä huolimatta. Tulos ylitti aiemmat ennätykset, mikä perustui etenkin korko- ja valuuttariskien hallintaan liittyvien riskienhallinnan tuotteiden menestykseen. Niiden ansiosta nettovoitot kasvoivat vahvasti pohjoismainen pankkitoiminta- ja yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueilla. Tämä kompensoi reilusti aiemmin vuonna 2008 raportoitujen, luottomarkkinoiden myllerryksestä aiheutuneiden arvostustappioiden vaikutuksen.

Edellisvuotta pienemmät nettovoitot aiheutuivat lähinnä siitä, että noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet (esim. OMX-osakkeet) nousivat vahvasti vuonna 2007. Vuonna 2008 näistä osakkeista saatuja tuottoja oli 140 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2007. OMX-osakkeiden osuus vuonna 2007 oli 90 milj. euroa.

Lisäksi henki- ja eläkevakuutus toiminnan nettovoitot laskivat 33 % eli 92 milj. euroa. Tämä johtui lähinnä siitä, että Tanskassa lykättiin tuottojen kirjaamista tulokseen, koska taloudelliset puskurit ovat pienentyneet. Tuotot voidaan kirjata tuloslaskelmaan, kun puskurit ovat jälleen kohentuneet.

Kulut

Kulut kasvoivat 7 % 4 338 milj. euroon.

Vauhti oli sama kuin vuonna 2007, vaikka henkilöstömäärä oli 8 % suurempi.

Lähes puolet kulujen kasvusta aiheutui kasvuhankkeisiin tehdyistä investoinneista. Kasvuhankkeita ovat private banking -toiminnan laajentaminen, pääomamarkkinatoiminta, investoinnit Euroopan uusille markkinoille ja toiminnan laajentaminen Ruotsissa. Henkilöstökulut kasvoivat 8 % kasvuhankkeisiin tehdyistä investoinneista johtuvan henkilöstömäärän lisääntymisen sekä palkkainflaation vuoksi.

Koska kasvun odotetaan jäävän vähäiseksi vuonna 2009, Nordeassa on ryhdytty useisiin toimenpiteisiin, jotta kulujen kasvu saadaan maltilliselle tasolle. Henkilöstömäärän arvioidaan laskevan 2 %.

Käynnissä on lisäksi muita hankkeita, joilla toimintaa voidaan tehostaa tulevina vuosina lähinnä konttoriverkostossa. Tämä koskee myös Roskilde Bankilta hankittuja konttoreita. Toimenpiteistä on aiheutunut 28 milj. euron uudelleenjärjestelykulut. Kulut kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 6 %, kun uudelleenjärjestelykuluja ei oteta huomioon. Kulu/tuotto-suhde nousi 53 prosenttiin, kun se vuonna 2007 oli 52 %.

Luottotappiot

Arvon alentumistappioiden nettomäärä oli 466 milj. euroa. Uusia kirjauksia tehtiin aiempaa enemmän, ja kirjausten peruutukset ja luottotappioiden palautukset vähenivät etenkin vuoden viimeisellä neljänneksellä. Erään sisältyvät myös Tanskan takausjärjestelmään liittyvät 44 milj. euron arvonalentumiset.

Arvon alentumistappioiden lisääntyminen – hyvin matalalta lähtötasolta – johtuu talouden laskusuhdanteesta kaikilla markkinoilla, joilla Nordea toimii. Laskusuhdanteen alkaminen näkyy yleensä viiveellä raportoiduissa arvonalentumiskirjauksissa. Tällä kertaa suhdanne kuitenkin kääntyi laskuun erittäin nopeasti, joten tappiot ovat lisääntyneet tavanomaista nopeammin. Tähän mennessä raportoidut tappiot vastaavat silti Nordean laskentamallien mukaan laskettuja arvioita laskusuhdanteesta.

Liiketoiminta-alueiden tulokset

Pohjoismainen pankkitoiminta

Arvonalentumistappioiden ja ongelmaluottojen kasvu liittyy useisiin pieniin ja keskisuuriin vastuisiin pikemmin kuin muutama suureen vastuuseen.

Uusia arvonalentumiskirjauksia on tehty varhaisessa vaiheessa, kun arvonalentuminen on tunnistettu. Suurin osa arvonalentumisista on muista kuin järjestämättömistä luotoista tehtyjä kirjauksia. Lisäksi on tehty uusia eri alasektoreita koskevia saatavaryhmäkohtaisia kirjauksia.

Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli 0,17 % luottokannasta, kun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä arvonalentumisia ei oteta huomioon. Kun nämä otetaan huomioon, luku oli 0,19 %.

Suuri osa arvonalentumistappioista on syntynyt Tanskassa. Tappiot ovat kuitenkin lisääntyneet kaikissa Pohjoismaissa ja Baltian maissa, joskin hyvin matalalta lähtötasolta.

Uusia saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia tehtiin nettomääräisesti 54 milj. euroa. Kirjaukset kohdistuvat tiettyihin toimialoihin, kuten esimerkiksi rakentamiseen, kiinteistötoimintaan ja sikatalouteen sekä kulutusluottotoimintaan. Baltian maihin kohdistuvien saatavaryhmäkohtaisten arvonalentumiskirjausten osuus Baltian maissa annetuista luotoista oli 1,42 % vuoden 2008 lopussa.

Tulos

Tulos laski 15 % 2 672 milj. euroon, kun arvonalentumistappioita kertyi aiempaa enemmän. Tulos vastaa 15,3 prosentin oman pääoman tuottoa. Osakekohtainen tulos oli 1,03 euroa (1,20 euroa vuonna 2007).

Riskisopeutettu tulos

Riskisopeutettu tulos nousi edellisvuodesta 2 % 2 459 milj. euroon. Kun Tanskan valtion takausjärjestelmään maksettuja takausmaksuja ei oteta huomioon, kasvua oli 3,5 %.

Tulos vuodelta 2008

Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen tuotot kasvoivat 5 % 6 289 milj. euroon vuonna 2008. Rahoituskate parani 15 % 4 206 milj. euroon.

Kulut yhteensä lisääntyivät 3 % 3 107 milj. euroon. Paikallisissa valuutoissa laskettuna tuotot kasvoivat 7 % ja kulut 5 %.

Nettomääräiset palkkiotuotot vähenivät 14 % 1 530 milj. euroon, kun säästämisen tuotteista saadut tuotot vähenivät. Niihin vaikuttivat myös edellä mainitut Tanskan valtion takausjärjestelmään maksetut takausmaksut.

Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli 402 milj. euroa eli 0,17 % luottokannasta, kun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä arvonalentumisia ei oteta huomioon. Kun nämä otetaan huomioon, luku oli 0,19 %.

Liikevoitto pieneni 8 % 2 780 milj. euroon.

Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto (RAROCAR) oli 25 % (26 %) ja kulu/tuotto-suhde parani 49 prosenttiin (50 %).

Pankkitoiminta, Tanska

Tulos vuodelta 2008

Tuotot kasvoivat 6 % edellisvuodesta, kun yritysluottojen marginaalit kohenivat ja sekä luotto- että talletusvolyymit kasvoivat. Tuottojen kasvua heikensivät säästämiseen liittyvien palkkiotuottojen pieneneminen ja valtion takausjärjestelmään maksetut takausmaksut.

Kulut yhteensä lisääntyivät 7 %. Tulos ennen arvonalentumistappioita kasvoi 5 %.

Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli 192 milj. euroa. Tähän sisältyy uusia saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia ja edellä mainittuun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyvä 44 milj. euron arvonalentumiskirjaus. Nettomääräiset arvonalentumistappiot hajautuivat laajalti maantieteellisesti ja eri toimialoille. Jonkin verran muita sektoreita enemmän arvonalentumistappioita kertyi rakennusteollisuuden alihankinnassa. Lisäksi tehtiin saatavaryhmäkohtainen sikatalous-

sektoriin kohdistuva arvonalentumiskirjaus. Arvonalentumistappioita oli 0,24 % luottokannasta, kun Tanskan valtion takausjärjestelmään liittyviä arvonalentumisia ei oteta huomioon. Kun nämä otetaan huomioon, luku oli 0,31 %. Liikevoitto pieneni 17 %.

Laskusuhdanne on edennyt Tanskassa pidemmälle kuin muissa Pohjoismaissa.

Pankkitoiminta, Suomi

Tulos vuodelta 2008

Tuotot olivat samalla tasolla kuin vuonna 2007. Rahoituskate parani 8 % luottomarginaalien kohenemisen ja volyymikasvun ansiosta, mikä ei kuitenkaan riittänyt täysin kompensoimaan säästämisen tuotteisiin liittyvien palkkiotuottojen vähenemisen negatiivista vaikutusta tuottojen kasvuun.

Kulut kasvoivat 3 %. Tulos ennen arvonalentumistappioita pieneni 3 %.

Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli 65 milj. euroa, ja niitä kertyi lähinnä kaupan ja palvelujen alalla. Arvonalentumisia oli 0,14 % luottokannasta. Liikevoitto laski 15 %.

Pankkitoiminta, Norja

Tulos vuodelta 2008

Tuotot kasvoivat 19 % rahoituskatteen 26 % kasvun tukemana.

Kulut kasvoivat 4 %. Tulos ennen arvonalentumistappioita kasvoi 37 %.

Nettomääräiset arvonalentumiset lisääntyivät 66 milj. euroon sekä saa-

tavakohtaisten että asuinkiinteistöihin kohdistuneiden saatavaryhmäkohtaisten arvonalentumisten vuoksi. Arvonalentumisia oli 0,18 % luottokannasta. Liikevoitto kasvoi 16 %.

Pankkitoiminta, Ruotsi

Tulos vuodelta 2008

Tuotot kasvoivat 4 %. Tuottoja tuki vahvasti rahoituskate, joka parani 14 %. Nettomääräiset palkkiotuotot vähenivät 11 %.

Kulut yhteensä kasvoivat 1 %. Tulos ennen arvonalentumistappioita kasvoi 8 %.

Nettomääräiset arvonalentu-

miset kasvoivat 76 milj. euroon. Kasvu liittyi yritysasiakkaiden ongelmauuttoiin. Arvonalentumistappiot lisääntyivät pääasiassa vähittäiskaupan ja kestokulutushyödykkeiden sektoreilla. Arvonalentumisia oli 0,13 % luottokannasta. Liikevoitto kasvoi 1 %.

Henkilöstömäärä kasvoi 406:lla lähinnä Svensk Kassaservicen konttorien hankinnan seurauksena.

Pohjoismainen pankkitoiminta, liikevoitto markkinoittain

	Yhteensä		Pankkitoiminta, Tanska		Pankkitoiminta, Suomi		Pankkitoiminta, Norja		Pankkitoiminta, Ruotsi		Pohjoismaiset toiminnot	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Miljoonaa euroa												
Rahoituskate	4 206	3 666	1 192	1 036	1 146	1 065	686	544	1 123	984	59	37
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	1 530	1 772	413	489	415	509	161	170	540	604	1	0
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	517	460	173	155	128	111	95	80	121	114	0	0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	11	25	20	25	-9	0	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	25	40	5	2	8	11	8	7	1	15	3	5
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	6 289	5 963	1 803	1 707	1 688	1 696	950	801	1 785	1 717	63	42
Henkilöstökulut	-1 160	-1 140	-376	-360	-292	-292	-170	-163	-318	-300	-4	-25
Muut kulut	-1 901	-1 836	-497	-462	-476	-455	-291	-283	-621	-632	-16	-4
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-46	-26	-5	-2	-4	-2	-7	-4	-9	-8	-21	-10
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-3 107	-3 002	-878	-824	-772	-749	-468	-450	-948	-940	-41	-39
Tulos ennen arvonalentumistappioita	3 182	2 961	925	883	916	947	482	351	837	777	22	3
Arvonalentumistappiot luotoista	-402	55	-192	1	-65	60	-66	7	-76	-26	-3	13
Liikevoitto	2 780	3 016	733	884	851	1 007	416	358	761	751	19	16
Kulu/tuotto-suhde, %	49	50	49	48	46	44	49	56	53	55		
RAROCAR, %	25	26	22	27	30	38	23	18	25	24		
Muut tiedot, miljardia euroa												
Luotonanto	214,1	207,2	68,0	62,7	52,1	47,5	35,0	37,2	59,0	59,8		
Talletukset	117,1	110,1	33,6	31,6	35,7	30,4	17,2	18,8	30,6	29,3		
Taloudellinen pääoma	8,1	7,4	2,6	2,2	2,0	1,9	1,3	1,3	2,2	2,0		

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta

Tulos vuodelta 2008

Toiminta jatkui vilkkaana yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella vuonna 2008, ja kasvu oli vahvaa kaikissa toiminnoissa.

Tuotot olivat 1 217 milj. euroa, kasvua oli 40 % edellisvuodesta.

Liiketoimintavolyymien kasvu ja luototomarginaalien koheneminen kasvattivat rahoituskatetta. Nettomääräiset voitot käypään arvoon arvostettavista eristä kasvoivat, kun pääomamarkkinatuotteiden kysyntä oli vilkasta. Kulut olivat 477 milj. euroa vuonna 2008, kasvua oli 21 %. Kasvu aiheutui lähinnä New European Markets -toiminnan investoinneista ja niihin liittyvästä henkilöstömäärän kasvusta. Henkilöstömäärä oli vuoden 2008 lopussa noin 5 130 eli noin 940 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Tulos ennen arvonalentumistappioita oli 740 milj. euroa, kasvua oli 56 %. Liikevoitto kasvoi 30 %. Liikevoittoon sisältyy 115 milj. euroa nettomääräisiä arvonalentumistappioita. Baltian maihin liittyviä arvonalentumisia oli 58 milj. euroa, josta 26 milj. euroa oli saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumisia. Arvonalentumisia oli 0,47 % luottokannasta. Shipping, Oil Services & International -toiminnossa arvonalentumisia oli 0,09 % luottokannasta ja New European Markets -toiminnossa 0,47 % luottokannasta. Baltian maissa vastaava luku oli 1,06 %, josta 0,48 prosenttiyksikköä oli ensimmäisellä ja kolmannella vuosineljänneksellä kirjattuja saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumisia.

Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto (RAROCAR) nousi 42 %

vuonna 2008.

Kulu/tuotto-suhde parani 39 prosenttiin tuottojen kasvun ja toiminnan tehokkuuden ansiosta.

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta - liikevoitto osa-alueittain

	Yhteensä		Baltian maat		Puola		Venäjä		New European Markets yhteensä		Finanssi-palvelu-yritykset		Shipping, Oil Services & International		Muut	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Miljoonaa euroa																
Rahoituskate	656	424	100	68	94	52	149	56	336	168	73	65	221	170	26	21
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	287	257	39	34	16	16	22	7	75	57	146	136	51	54	15	10
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	271	178	13	5	33	21	6	-1	53	26	181	138	33	13	4	1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-12	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-12	1
Liiketoiminnan muut tuotot	15	8	1	0	3	4	1	1	6	4	9	0	1	0	-1	4
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	1 217	868	153	106	146	92	178	63	470	255	409	339	306	237	32	37
Henkilöstökulut	-192	-143	-28	-21	-34	-23	-52	-26	-118	-72	-31	-31	-41	-37	-2	-3
Muut kulut	-275	-243	-28	-24	-40	-28	-24	-12	-95	-67	-153	-143	-10	-13	-17	-20
Poistot ym.	-10	-8	-2	-1	-5	-4	-1	-1	-9	-7	0	0	-1	0	0	-1
Kulut, sis. kohdistettavat erät	-477	-394	-58	-46	-80	-56	-77	-39	-222	-146	-184	-174	-52	-50	-18	-24
Tulos ennen arvonalentumistappioita	740	474	95	60	66	36	101	24	248	109	225	165	254	187	14	13
Arvonalentumistappiot luotoista	-115	5	-32	-1	-1	-1	-18	1	-46	-1	-14	0	-10	2	-45	4
Liikevoitto	625	479	62	59	66	35	83	25	202	108	210	165	244	189	-32	17
Kulu/tuotto-suhde, %	39	45	38	43	55	61	43	62	47	57	45	51	17	21		
RAROCAR, %	42	38							31	23	62	64	50	38		
Muut tiedot, miljardia euroa																
Luotonanto	33,1	24,6	7,7	5,5	3,8	2,7	3,8	1,6	15,3	9,8	2,0	1,9	13,8	11,1	1,9	1,8
Talletukset	25,7	30,9	1,8	1,4	2,0	1,7	0,9	0,6	4,7	3,7	14,5	20,3	6,4	6,7	0,1	0,1
Taloudellinen pääoma	1,3	1,0	0,3	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1	0,7	0,4	0,2	0,2	0,4	0,4	0,1	0,0

Tuloslaskelma

Konserni	2008	2007	Muutos, %
Miljoonaa euroa			
Rahoituskate	5 093	4 282	19
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	1 883	2 140	-12
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	1 028	1 209	-15
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	24	41	
Muut tuotot	172	214	
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	8 200	7 886	4
Henkilöstökulut	-2 568	-2 388	8
Muut kulut	-1 646	-1 575	5
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-124	-103	20
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-4 338	-4 066	7
Tulos ennen arvonalentumistappioita	3 862	3 820	1
Arvonalentumistappiot luotoista	-466	60	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	3	
Liikevoitto	3 396	3 883	-13
Tuloverot	-724	-753	-4
Tilikauden tulos	2 672	3 130	-15

Liiketoiminnan volyymit, avaintiedot

Miljardia euroa	2008	2007	Muutos, %
Luotot yleisölle	265,1	244,7	8
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	148,6	142,3	4
josta säästämisen tilit	45,5	40,8	12
Hoidossa oleva varallisuus	125,6	157,1	-20
Vastuuvelka, henkivakuutus	28,3	32,1	-12
Oma pääoma	17,8	17,2	3
Taseen loppusumma	474,1	389,1	22

Tunnusluvut

Osakekohtainen tulos laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa	1,03	1,20
Osakekurssi, euroa	5,00	11,42
Osakkeen kokonaistuotto, %	-46,9	6,4
Ehdotettu/maksettu osakekohtainen osinko, euroa	0,20	0,50
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	6,84	6,58
Liikkeessä olevat osakkeet, miljoonaa	2 590	2 593
Liikkeessä olevat osakkeet laimennusvaikutuksen jälkeen, miljoonaa	2 592	2 594
Oman pääoman tuotto, %	15,3	19,7
Kulu/tuotto-suhde, %	53	52
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat, ennen siirtymäsäännöksiä, %	9,3	8,3
Vakavaraisuussuhde ennen siirtymäsäännöksiä, %	12,1	10,9
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat, %	7,4	7,0
Vakavaraisuussuhde, %	9,5	9,1
Ensisijaiset omat varat, miljoonaa euroa	15 760	14 230
Riskipainotetut saamiset, miljardia euroa	213	205
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	34 008	31 721
Riskisopeutettu tulos, miljoonaa euroa	2 459	2 417
Riskipainotettu tulos, miljoonaa euroa	1 432	1 585
Taloudellinen pääoma, miljardia euroa	11,8	10,2
Riskisopeutettu osakekohtainen tulos, euroa	0,95	0,93
Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto (RAROCAR), %	20,8	23,6
Markkinaehtoinen arvo, miljoonaa euroa	2 624	3 189

Tase

Konserni	31.12.2008	31.12.2007
Miljoonaa euroa		
Varat		
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	3 157	5 020
Valtion velkasitoumukset	6 545	5 193
Saamiset luottolaitoksilta	23 903	24 262
Luotot yleisölle	265 100	244 682
Korolliset arvopaperit	44 830	38 782
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	7 937	4 790
Osakkeet	10 669	17 644
Johdannaissopimukset	86 838	31 498
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	413	-105
Osakkuusyrittösoakkeet	431	366
Aineettomat hyödykkeet	2 535	2 725
Aineelliset hyödykkeet	375	342
Sijoituskiinteistöt	3 334	3 492
Laskennalliset verosaamiset	64	191
Verosaamiset	344	142
Eläke-etuussaamiset	168	123
Muut varat	14 604	7 724
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2 827	2 183
Varat yhteensä	474 074	389 054
Velat ja oma pääoma		
Velat luottolaitoksille	51 932	30 077
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	148 591	142 329
Velat vakuutusentottajille	29 238	32 280
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	108 989	99 792
Johdannaissopimukset	85 538	33 023
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	532	-323
Verovelat	458	300
Muut velat	17 970	22 860
Siirtovelat ja saadut ennakot	3 278	2 762
Laskennalliset verovelat	1 053	703
Varaukset	143	73
Eläke-etuusvastuut	340	462
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	8 209	7 556
Velat yhteensä	456 271	371 894
Oma pääoma		
Vähemmistöosuudet	78	78
Osakepääoma	2 600	2 597
Muut rahastot	-888	-160
Kertyneet voittovarot	16 013	14 645
Oma pääoma yhteensä	17 803	17 160
Velat ja oma pääoma yhteensä	474 074	389 054
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus	95 507	79 708
Muu vakuudeksi annettu omaisuus	10 807	6 304
Vastuusitoumukset	26 287	24 254
Muut sitoumukset (pl. johdannaissopimukset)	88 434	87 006
Johdannaissopimukset	3 802 101	3 405 332

Varsinainen yhtiökokous

Nordean varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 2. huhtikuuta 2009 klo 13.00 Ruotsin aikaa osoitteessa Cirkus, Djurgårdsslätten 43–45, Tukholma.

Ilmoittautuminen yhtiökokoukseen

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoitettava Nordealle ja oltava merkittynä Ruotsissa Euroclear Sweden AB:n ylläpitämään osakeluetteloon 27. maaliskuuta 2009. Osakkeenomistajien, joiden osakkeet ovat hallintarekisteröityinä, on tämän vuoksi rekisteröitävä osakkeensa tilapäisesti uudelleen omiin nimiinsä Ruotsissa Euroclear Sweden AB:ssä voidakseen osallistua yhtiökokoukseen. Tämä koskee esimerkiksi osakkeenomistajia, jotka ovat FDR-osaketalletustodistusten haltijoita Suomessa, ja osakkeenomistajia, joiden osakkeet on rekisteröity Tanskan arvopaperikeskuksessa (Værdipapircentralen).

Tämän tilapäisen rekisteröinnin on oltava tehtynä Ruotsissa Euroclear

Sweden AB:ssä viimeistään 27. maaliskuuta 2009. Osakkeenomistajan on hyvässä ajoin ennen mainittua päivää ilmoitettava rekisteröinnistä hallintarekisterin pitäjälle.

FDR-osaketalletustodistusten haltijat Suomessa

Yhtiökokoukseen on ilmoitauduttava ja pyyntö tilapäisen rekisteröinnin tekemiseksi on tehtävä viimeistään 26. maaliskuuta 2009 klo 12.00 Suomen aikaa osoitteeseen Nordea Bank AB (publ), c/o Novator Consulting Group AB, Box 10, SE-182 11 Danderyd, puhelimitse numeroon (09) 348 9230, faksilla numeroon +46 8 622 63 51 tai Internetissä osoitteessa www.nordea.com.

Ruotsissa Euroclear Sweden AB:ssä rekisteröityjen osakkeiden omistajat

Yhtiökokoukseen on ilmoitauduttava Nordea Bank AB:lle (publ) viimeistään 27. maaliskuuta 2009 klo 13.00

Ruotsin aikaa osoitteeseen Nordea Bank AB (publ), c/o Novator Consulting Group AB, Box 10, SE-182 11 Danderyd, puhelimitse numeroon +46 8 755 13 46, faksilla numeroon +46 8 622 63 51 tai Internetissä osoitteessa www.nordea.com.

Tanskan arvopaperikeskuksessa (Værdipapircentralen) rekisteröityjen osakkeiden omistajat

Yhtiökokoukseen on ilmoitauduttava ja pyyntö tilapäisen rekisteröinnin tekemiseksi on tehtävä viimeistään 26. maaliskuuta 2009 klo 12.00 Tanskan aikaa osoitteeseen Nordea Bank AB (publ), c/o I-NVESTOR DANMARK A/S, Kongevejen 418, DK-2480 Holte, puhelimitse numeroon +45 4546 0997, faksilla numeroon +45 4546 0998 tai Internetissä osoitteessa www.nordea.com.

” Lisätietoja yhtiökokouksesta Internetissä: www.nordea.com

Tähän vuosikertomuksen yhteenvedon sisältyy tulevaisuutta koskevia lausuntoja, jotka perustuvat tiettyjä tulevia tapahtumia ja potentiaalista taloudellista kehitystä koskeviin johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Vaikka Nordea uskoo, että tällaisissa tulevaisuutta koskevissa lausunnoissa ilmaistut odotukset ovat kohtuudella mahdollisia, niiden toteutumisesta ei voida olla varmoja. Tulokset saattavat siten monesta eri syystä olla huomattavasti erilaisia kuin mitä tulevaisuutta koskevissa lausunnoissa odotetaan. Olennaisia seikkoja, jotka saattavat aiheuttaa tällaisia eroavaisuuksia Nordean kehityksessä, ovat muun muassa (i) makrotalouden kehitys, (ii) kilpailutilanteen muutos ja (iii) korkotason muutos. Tämä ei tarkoita, että Nordea aikoo muuttaa tulevaisuutta koskevia lausuntojaan muutoin kuin lain ja pörssiäännösten vaatimalla tavalla, jos olosuhteet muuttuvat siten, että muutokset ovat tarpeen.